

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 16

V Celovcu, dne 22. aprila 1954

Cena 1 šilling

Doslednost

Že ob Božiču smo naglasili, da gre komunizem dosledno pot zanikanja vsega krščanskega, da za komunizem božična noč ni čas Kristusovega rojstva.

Opozorili smo ob Božiču, da se je tudi „Slovenski vestnik“ prav dosledno držal v svoji božični številki te linije in je svojim bralcem posvetil le nekaj vrstic božičnih voščil.

Kjer pa ob Božiču ni rojstva, seve tudi ob Veliki noči ne more biti vstajenja. V vsej svoji doslednosti je imenovan list zamolčal tudi Veliko noč in vse, kar je našemu narodu ob Veliki noči tako zelo drago.

Navajeni smo že, da iz komunističnih držav na največje praznike ne beremo in ne slišimo v radiu niti ene besede, ki bi se nanašala na Boga ali vero. Tam razumejo, da mora iti vse po smernicah od zgoraj, ker je vse časopisje in radio v službi oblasti. Toda tukaj je časopisje svobodno, vsak lahko ustmeno ali pisмено izraža svoje prepričanje. Če torej „Slovenski vestnik“ niti z besedo ne omeni Božiča ali Velike noči, je možno le dvoje: Ali se mora Vestnik ravnati po navodilih od drugod ali pa, da so ljudje pri Vestniku tudi sami taki prepričani komunisti. Za nas je učinek seveda isti.

Ta dva primera pa sta tako načelnega pomena, da preko teh tudi oni ne bodo mogli, ki sicer trdijo, da so tudi kristjani da pa odklanjajo „reakcijo“.

Kristusovo rojstvo in Kristusovo vstajenje sta dva osnovna dogodka krščanstva in zanikanje teh dveh zgodovinskih dogodkov in njihovega verskega pomena je odklonitev krščanstva v celoti. Tako odklonitev celotnega krščanstva pa propagira komunizem v vsej svoji doslednosti in s komunizmom seve tudi oni, ki grede isto pot, pa naj še tako na glas poudarjajo, da so tudi kristjani.

Pri sv. Pavlu, doktorju vseh narodov, beremo: „Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi naša vera.“ Za Vestnik seveda Kristus ni vstal, ker kdor prizna Kristusovo vstajenje, mora nujno priznati, da je bil Bog, in da ga moramo poslušati. Vsem, ki jim je Vestnik novi evangelij, ki ga zvesto berejo, pa se imajo za kristjane, govori sv. Pavel: „Prazna je vaša vera! Zakaj ste šli k velikonočni procesiji, zakaj ste nesli k blagoslovu velikonočna jedila, zakaj ste v cerkvi poslušali evangelij o Jezusovem vstajenju? Saj je vse to le komedija, prevara in laž! Saj Kristus ni vstal! Kje v vašem novem evangeliju pa berete eno besedo o vstalem Kristusu?!

Komunizem in torej z njim tudi Vestnik vedno naglašata ljudsko voljo, ljudske množice so odločilne, ljudstvo odloča o vsem. Kaka ironija! Ali je Vestnik res izraz vernega koroškega ljudstva, kakor se je izkazalo prav ob Veliki noči? Ali so ljudske množice res proti temu, da bi se v časopisu v njihovem jeziku Velika noč sploh omenjala? Ali ni prav praznovanje Velike noči z vsemi lepimi ljudskimi običaji najbolj globoko in živo v narodu? Zakaj torej Vestnik temu najbolj splošnemu ljudskemu čustvovanju ne privoščiti nobene besede?

Nad 1000 let je krščanstvo slovenskemu narodu vodnik tako v dobrih kakor v težkih časih. V svoji vernosti je iskal narod tam utehne in jo tudi danes še išče. Kdor pa misli, da bo z zanikanjem krščanstva vzel slovenskemu narodu to najmočnejšo oporo, ta ruši narodno celoto, ta ruši narodovo preteklost in tudi njegovo bodočnost.

Dne 26. aprila bo krški škof delil zakrament sv. birne v Otmanjah in dne 27. aprila pa v Pokrcih.

Pred prazniki je v severni Italiji padla temperatura tekoma dveh ur od 14 stopinj na dve stopinji pod ničlo in ta padec je povzročil na sadnih nasadih veliko škodo.

Rezultati potovanja

Ameriški zunanji minister Dulles je v velikem tednu obiskal London in Pariz. Načrt, ki ga je nosil v potni torbi se ni uresničil. Nameravana grožnja komunistični Kitajski je zaenkrat izostala, ker sta tako Anglija kakor tudi Francija odločno odklonili tako izjavo pred ženevsko konferenco. Verjetno pa je tudi Dulles s tem stališčem obeh držav sam računat in se zadovoljil s pripravo take izjave po konferenci, če bi ta ne rodila zaželenih uspehov ali pa celo že med konferenco.

Vse tri velesile pa so se zedinile na ustanovitvi vzhodnoazijske vojaške obrambne zveze proti komunistični nevarnosti, ki preti neposredno iz Kitajske. Pač pa je med temi razgovori Velika Britanija pristala na to, da se tudi ona neposredno udeleži evropske obrambne zveze, kar je do sedaj odločno odklanjala, kar pa je Francija hoteli izsiliti že svoj čas na konferenci na Bermudih, kjer je francoski ministrski predsednik Laniel nenadno „zbolel“. Priliko Dullesovega obiska v Londonu in Parizu je porabil tudi ameriški državni predsednik Eisenhower, da zavzame točno in določeno stališče Amerike do evropske obrambne zveze.

Eisenhower pravi: Vsak napad na katero koli članico evropske obrambne zveze pomeni napad na Združene države Ame-

rike. Ta evropska obrambna zveza je bistven del Atlantske zveze in v tej zvezi zagotavlja Amerika Evropi tesno vojaško sodelovanje. Temu stališču bodo odgovarjali sledeči vojaški ukrepi:

1. Amerika bo imela stalno v Evropi vojaške enote in sicer tako dolgo, dokler bo to potrebno.

2. Amerika se bo v vseh vprašanih varnosti in obrambe posvetovala s članicami Atlantske in evropske obrambne zveze.

3. Amerika zastopa potrebo po najtesnejši povezavi ameriških čet s četami držav evropske in Atlantske zveze.

4. Poglobiti hočemo izmenjavo mnenj o napredku tehnike in obrambe.

5. Vsak napad, na katero koli članico teh skupin bo Amerika smatrala za napad nase.

6. Interesi Amerike zahtevajo, da ta povezava traja nedoločeno dobo let. Vsak izmik katere koli države iz te medsebojne povezave pomeni akt ogrožanja Amerike.

Te izjave je ameriški prezident Eisenhower naslovil na državne predsednike vseh šestih držav, ki so povezane ali naj bodo povezane v evropski obrambni zvezi.

Tako računata tako Amerika kakor tudi Velika Britanija, da sta s svojim jasnim stališčem olajšali položaj francoske vlade, ki ima s svojim parlamentom velike težave.

Papež o atomskem orožju

Na Veliko noč je kakor vsako leto tudi letos papež kljub svoji bolehnosti podelil apostolski blagoslov 250.000 vernikom, ki so se zbrali na trgu sv. Petra in vsemu svetu. Ob tej priliki je imel pred mikrofonom v svoji sobi govor, ki so ga prenašale vatikanska in mnoge druge radio-postaje. Med drugimi perečimi problemi je izjavil o atomskem orožju:

„Kakor smo že omenili, lahko privede to orožje do strašne katastrofe nad zemljo in do popolnega uničenja vsega rastlinskega in živalskega sveta in vseh človeških del. Nova uničevalna orožja morejo s svojimi umetnimi radioaktivnimi izotopi za dolgo okužiti ozračje, ozemlje in morja. Pred očmi prestrašnega sveta vstaja slika strašnega upustošenja in vseh življenjskih po-

sledic, ki jih povzročajo z dolgotrajnim radioaktivnim izžarevanjem v najmanjših živih bitjih, pa tudi v človeku in njegovem potomstvu. Nikdar se ne bomo utrudili delati na tem, da bo po mednarodnih dogovorih vsaka atomska vojna prepovedana, seveda vedno upoštevajoč načelo pravične obrambe.“

Nato papež opozarja vse vlade, da miru ni v tem, če se med njimi vedno bolj stopnjuje medsebojni strah. Znanstvenike pa poziva, da svoja občudovanja vredna odkritja posvetijo izključno miroljubnim namenom in da se trudijo, da človeštvu nudijo poceni silo, delu nove pomožne vire, pomagajo zdravilstvu, odpro nova pota v dobrobit kmetijstva in da zlasti ne pozabijo razvijajočih se mladih narodov.

Obisk v Turčiji

Maršal Tito je bil na državnem obisku v Turčiji. Po svečanem sprejemu je obiskal vojaške in gospodarske šole ter imel tam s predstavniki Turčije važne politične, vojaške in gospodarske razgovore.

Ta državni obisk maršala Tita je veljal predpripravo, da bi se države balkanskega pakta Jugoslavija, Turčija in Grčija povezale tudi v vojaški zvezi. Pripomniti pa je treba, da sta Grčija in Turčija že povezani v Atlantskem paktu in da ima Turčija tudi vojaško zvezo z Afganistanom.

Tem potom bi bila torej zaokrožena vojaška povezava držav vse zapadne Evrope, preko Sredozemskega morja in Turčije daleč v Azijo.

Tudi grški politiki so pozorno spremljali razgovore maršala Tita s turškimi politiki in tudi Grčija odobrava novo vojaško zvezo držav balkanskega pakta.

Balkanski pakt je bil sklenjen pred letom dni in je osnova za vsestransko sodelovanje treh držav. Sedaj pa bo ta pakt kronan z vojaško pogodbo.

Nov položaj

Do sedaj so v zunanjepolitičnih vprašanih tako Zahodne kakor tudi Vzhodne Nemčije govorili visoki komisarji. Sedaj pa je Sovjetska zveza vsaj na papirju dala Vzhodni Nemčiji taka polnomočja, da bo vlada Vzhodne Nemčije sama odločevala in govorila o vseh vprašanih, ki se tičejo Vzhodne Nemčije.

Ta ruska odločitev ustvarja seve popolnoma nov politični položaj. Do sedaj je Zahod govoril o vprašanih Vzhodne Nemčije z ruskim komisarjem, odslej pa bodo morali govoriti z zastopniki vzhodne nemške vlade. Vsak razgovor z zastopniki vzhodne nemške vlade pa pomeni posredno ali neposredno tudi priznanje te vlade. Takega priznanja pa se je Zahod zavestno izogibal.

V slučaju pa, da Zahod vodi pogajanja

ali katere koli razgovore z zastopniki vlade Vzhodne Nemčije, to vlado tudi dejansko priznava in se tako sam izneveri svojemu dosedanjemu stališču, da je samo vlada Zahodne Nemčije upravičena govoriti v nemških zadevah, ker je bila samo ta vlada dejansko izvoljena na svobodnih, demokratičnih volitvah.

Zaradi izvolitve župana Serajnika v Škocijanu je socialistična stranka vložila priziv na deželno volilno komisijo. Pri tej izvolitvi je namreč eden izmed socialističnih občinskih odbornikov glasoval za g. Serajnika. Tedaj so trdili, da je OeVP za ta glas plačala 10.000 šilingov. Deželna volilna komisija je to pritožbo zavrnila in tako torej ostane g. Serajnik župan Škocijanske občine zopet za štiri leta.

KRATKE VESTI

V Angliji so jele padati akcije tobačnih tovarn. Zdravniki namreč preiskavajo vpliv tobaka na rak na pljučih in na bronhijah. Po dosedanjih dognanjih utegne kajenje cigaret razvoj raka na pljučih pospeševati in je radi tega dognanja pričelo padati kajenje cigaret. Največje skrbi je to dejstvo povzročilo angleškemu finančnemu ministru, ker tudi on iz porabe tobaka črpa za državo največji dohodek. Verjetno bo to vprašanje tudi pri nas podobno.

V Celovcu se je pojavilo zastrupljenje pri vrsti ljudi, ki so zavžili solato iz kreše med katero je bila po nevednosti pomešana ka-lužnica (Dotterblume).

Prebivalstvo Ljubljane je močno naraslo. Leta 1940 so v Ljubljani našteali 88.048 ljudi. Letos pa šteje Ljubljana 139.820 prebivalcev. Da pri takem prirastku potrošnikov tudi produkcija kruha dela velike skrbi, je razumljivo. Še bolj razumljivo, ker morajo tudi podržavljene pekarnice izhajati s pekarijami, ki so obstojale v privatnih rokah že pred vojno in niso bile izvedene potrebne mehanizacije in modernizacije v teh obratih.

Slovenski oktet je gostoval od 5. marca naprej v Nemčiji in Holandiji in doživel tam velike uspehe. Isti oktet smo slišali tudi v Celovcu začetkom lanskega leta.

Hodiški šolarji so nasadili 2500 mladih gozdnih dreves in sicer smrek in macesnov, limovcev in topolov. Poizkusi s topoli so razmeroma na Koroškem redki. Njihovi nasadi pa odgovarjajo ameriški izkušnji, ker pri ugodnih razmerah dozoriyo že tekom 30 let. Vsako drugo gozdno drevje pa potrebuje pri nas vsaj 60 do 80 let časa.

Na veliki četrtki se je 13 nemških učiteljev in učencev napotilo v okolišu Dachsteina na štajerskonizje avstrijski meji v goro, da bi tam napravili partijo v hribe. Slabo turistično opremljeni so zašli v snežni metej in vihar in tako niso mogli doseči cilja in se tudi ne vrniti. Vsi poizkusi pomoči so ostali brezuspešni in tako je turizem požrl zopet trinajst žrtev.

Ob madžarsko avstrijski meji je izbruhnil na veliko soboto v Windischdorf-u požar. Pri vladajočem viharju se je požar bliskovito širil. Ko so hotele avstrijske požarne brambe priti na pomoč, je madžarska policija zabranila prestop meje in tako je večji del vasi postal žrtev požara.

V Avstraliji je uradnik ruskega poslaništva zapustil svoje službeno mesto in zaprosil za politični azil pri avstralskih oblasteh. Pri tej priliki je uradnik Petrov izročil Avstralcem tudi vsto tajnih ruskih dokumentov.

Zena uradnika Petrova pa je bila še na ruskem poslaništvu in so jo z letalom hoteli spraviti nazaj v Rusijo. Ob potovanju iz Sydney-a so bile tam velike protiruske demonstracije, kjer so demonstranti hoteli rešiti ženo. To letalo je potem pristalo še v Darwinu v severni Avstraliji, kjer so ženo zaslišali, če se hoče vrniti v Rusijo ali hoče ostati v Avstraliji. Zena se je izjavila za Avstralijo, čeprav je bila zastražena od dveh komunističnih komisarjev, ki sta bila obo-rožena z revolverji.

NOVA BELGIJSKA VLADA

V Belgiji so po volitvah leta 1950 vladali krščanski socialci sami. Na zadnjih volitvah pa so kršč. socialci zgbubili 12 mandatov in s tem potrebno večino.

V starem parlamentu so imeli kršč. socialci 108, socialisti 77, liberalci 20 in komunisti 7 poslancev.

V novem parlamentu pa imajo kršč. socialci 96, socialisti 86 in liberalci 25, komunisti 5 mandatov.

Novo vlado bodo sestavili socialisti in liberalci, ker imajo skupno zadostno večino v parlamentu.

Politični teden

Po svetu . . .

Bomo pač šele v prihodnjih tednih bolje vedeli, kakšen bo novi svetovnopolični položaj. Ženevska konferenca se prične 26. aprila in vsi prizadeti pač čakajo na rezultat te konference. Gre za Indokino, kjer se vrše težke borbe med francoskimi kolonijalnimi četami in med komunističnimi uporniki. Vojna v Indokini pa ni nič drugega kot krvavo prizorišče borbe med Vzhodom in Zapadom, je druga izdaja Koreje, merilo moči med komunističnim in protikomunističnim svetom.

Nedvomno bo beseda, katero bodo spregovorili Francozi na tej konferenci, nadvse merodajna. Gre za njih kolonijo, katero ogrožajo komunistične sile, ki iz lastne moči pač ne bi zmogle težkega boja, ki zahteva od njih ogromne človeške žrtve, predvsem pa moderne oborožitve. Vsa poročila o bojih v Indokini zatrjujejo, da vodi vojno tam praktično rdeča Kitajska, ki komunističnemu poveljniku generalu Giapu dobavlja ne samo najmodernejša orožja in vojaške strokovnjake, temveč vežba in organizira tudi vojaške formacije na svojem ozemlju, odkoder jih pošilja na fronto.

Potem, ko so rdeče kitajske armade že v korejski vojni preprečile popoln zlom severnokorejske fronte, ko so nepričakovano vpadle v hrbet zavezniškim silam, so se potem nepričakovano umaknile. K pameti jih je spravila resolucija 16. držav članic UNO, ki so zahtevale, da se Mao-tse-tungova Kitajska proglasi kot napadalka, s čimer bi bile tudi druge članice UNO obvezane po štatutih Organizacije združenih narodov pristopiti k protiučrepanju, kakor obvezujejo njena pravila. To bi privedlo do skupne fronte svobodnih držav proti Kitajski.

V primeru Indokine je povsem slično. Ameriški zunanji minister Dulles tokrat ni skušal vpreči UNO v indokineško zadevo, posegel je po krajši, bolj praktični poti, Veliko Britanijo in Francijo povabiti v nekako azijsko protikomunistično zvezo. Uspeh ni izostal, ker imata v Aziji tako Francija kot Velika Britanija življenjske interese. Vprašanje Indokine že zdavnaj ni več zgolj francosko vprašanje. V današnji svetovno-politični situaciji so Francozi pač tisti, ki posedujejo Indokino, katero ogrožajo komunisti. Z izgubo Indokine bi Francozi še najmanj izgubili, največjo škodo bi imeli Amerikanci kot nositelji borbe proti svetovnemu komunizmu in s padcem Indokine bi na mah bilo najtežje ogroženo vse imperialno posestvo Velike Britanije preko Malaje do Avstralije. Zato ni nič čudnega, če so Angleži pristali na južnoazijsko zvezo kljub svojim gospodarskim simpatijam do Vzhodnega bloka in da so tudi Francozi pozabili na tradicionalne politične simpatije do Rusije. Končno si pa Sovjeti kar se tiče Indokine umivajo roke in namenoma ali po sili prepuščajo vse rdeči Kitajski.

Iz tega koncepta gledano, bi bilo mogoče priti do nekega pozitivnega rezultata v Ženevi po vzorcu Koreje. Sovjeti bi posredovali pri neučakanih Vietminh-cih in njih zaščitnikih Kitajcih. Do datuma ženevske konference bodo pa fronte v Indokini ostale take kot so sedaj. Oba nasprotnika mečeta samo najnujnejše, ne silita v odločitve.

Podoba je, da bo ženevska konferenca končala z enakim izidom kot je bila berlinska. Še pred tedni so bili Amerikanci v hudi zagati, ko so morali privoliti, da bo na konferenci prisoten tudi zastopnik Kitajske in je izgledalo, da utegne priti do nekakšnega separatnega sporazuma med Rusi in Francozi glede Indokine. Sovjeti so ponudili celo jamstvo za francoske kolonije, če bi se francoska vlada odrekla pristopu k evropski obrambni zvezi. Medtem pa so Amerikanci prešli v politično ofenzivo s tem, ko so na eni strani dali Francozom garancije, če pristopijo k evropski obrambni zvezi in na drugi strani pregovorili Angleže, da so storili isto. S tem so francoski domači nasprotniki evropske obrambne zveze izgubili dokaj vetra iz svojih jader. Komunisti in Degaulisti so ti nasprotniki. Oboji pa tudi zahtevajo, naj se Francija sploh umakne iz Indokine. Medtem pa je francoska vlada, oz. njen predsednik dal ameriškem zunanjemu ministru Dullesu zagotovilo, da bo Francija Indokini dala neodvisnost, da bo torej francoska kolonija Vietminh enakopraven član francoske državne skupnosti. To je močan adut, s katerim bo Zapad mogel nastopiti v Ženevi. Če v Indokini potem ne pride do premirja

kakor na Koreji, se bo vojna nadaljevala v mnogo ugodnejših pogojih za Francoze in za protikomunistične Vietminhce.

Francoska domača opozicija proti evropski obrambni pogodbi, ki je v ostalem bistvenega pomena v vojaškem obroču, ki ga kujejo Združene države ameriške, je prešla k novi taktiki. Desnica in levica trdita, da so zadnje koncesije v obliki vojaških jamstev s strani Amerike in Anglije zgolj vaba in pretveza brez resničnih obveznosti. Spričo tega novega navzkrižnega ognja je francoska vlada ponovno preložila parlamentarno debato o pristopu k evropski obrambni pogodbi. Čaka pač na izid ženevske konference, ki bo po vsej verjetnosti tak, da Francozom ne bo preostalo nič drugega kot odločiti se za strnjeno fronto Zapada.

Od evropskih političnih dogodkov je treba poudariti obisk jugoslovanskega predsednika maršala Tita v Turčiji. Velika diplomatska aktivnost jugoslovanske vlade je gotovo v zvezi z zamotanim svetovno-političnim položajem. Jugoslavija ni direktno povezana z nobenim od obeh blokov in skuša voditi nekako povsem neodvisno, nevtralistično politiko. To ni lahko in

Izjava dveh poslanikov

Jugoslovanski poslanik Leo Mates v USA je predal svoja poverljiva pisma državnemu prezidentu Eisenhowerju in pri tej priliki izjavil, da razgovori o tržaškem vprašanju dobro napredujejo in da je predvsem jugoslovansko popuščanje privedlo do zmanjšanja diferenc o tržaškem vprašanju.

Pri tej priliki je poslanik Mates tudi odločno poudaril, da vesti po katerih je Amerika povežala gospodarsko pomoč Jugoslaviji s političnimi zahtevami, ne odgovarjajo resnici. Vršijo pa se pogajanja za dobavo 350.000 ton ameriškega žita Jugoslaviji.

V zvezi s tržaškim vprašanjem pa javlja iz Londona, da se še vedno vršijo pogovori med Ameriko in Anglijo o tem vprašanju in da obe državi stojata slej ko prej na stališču svoječasne izjave z dne 8. oktobra 1953, da pripade cona A Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji.

Jugoslovanski poslanik na Dunaju Vučinič se je mudil v zadnjem času v Beogradu

Žitnica na vzhodu

Pred prvo in drugo svetovno vojno so vzhodne države zalagale ostalo Evropo z žitom in dodatno žito je tudi že tedaj prihajalo iz Amerike.

Po drugi svetovni vojni se je položaj bistveno spremenil. Že ruski komunizem je imel s prehrano okoli 1930 velike težave in se je dosti govorilo o lakoti. Podobne težave so se pojavile po drugi svetovni vojni tudi v ostalih vzhodnih državah. Tam, kjer so nekdanje žito izvažali, ga morajo sedaj dovažati iz Amerike. Na drugem mestu poročamo, da se Jugoslavija pogaja sedaj zopet z Ameriko za dobavo 350.000 ton ameriškega žita.

Deloma odgovarja resnici, da izredno huda suša utegne na tem polju povzročiti težave in zmanjšati možnosti izvoza, lakoto pa povzročajo drugi momenti, ki pa ležijo v gospodarskem načinu. Kmet bo vso svojo silo posvetil zemlji le, dokler je njegova, tako dolgo velja tudi vsa njegova ljubezen in skrb tej zemlji. Ko pa je ta zemlja postala last „skupnosti“, je minila tudi skrb in je zginila tudi ljubezen do zemlje. V tem pojavu pa so nevarni vzroki padanja produkcije, ki niti svojim lastnim potrebam ne zadošča več.

V vseh vzhodnih državah vidimo, da kolektivizacija zemlje ni rodila zaželenega uspeha povišanja produkcije. Pretirana industrializacija pa je odtegnila zemlji še ogromno število delavcev in jih napotila v industrijo, ki v največ slučajih ni imela potrebne osnove za razvoj in sta bila tako kmetijstvo kakor tudi industrija oškodovani.

Na Madžarskem so lani ugotovili, da je ta pot napačna in da bo treba posvetiti polju in zemlji več pozornosti in tam tudi investirati državni denar, ker pretirane investicije v industriji niso rodile pričakovanih sadov.

V Bolgariji je nad polovico kmetov združenih v kolhozih in tudi tam se pojavljajo iste težave. Ustanoviti so morali pospešeno industrializacijo.

Podobno se godi v Romuniji. Tam so

poleg tega in iz tega je skrb za varnost države največja. Ta težnja je narekovala stremenje po balkanskem paktu med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Podoba je, da skuša Tito iz zgolj prijateljskega pakta med temi državami napraviti tudi vojaško obrambno zvezo, ki bi Jugoslaviji izredno mnogo koristila tudi v sporu z Italijo glede Trsta. Zato je razumljivo, zakaj jugoslovanski diplomati že govore o ugodnem ozračju v razgovorih z Italijani. Tudi politika ima svoje imenovalce kot aritmetika. Čim močnejši so, tem krepkejši so aduti v politični igri.

. . . in pri nas v Avstriji

Nekoliko političnega prahu je dvignilo ime Schuschnig. Zastopniki OeVP so v Salzburgu zahtevali za bivšega kanclerja Schuschniga, ki živi v Ameriki, pravico vrnitve v Avstrijo. SPOe je zagnala hudo burjo proti vrnitvi, češ, črnega diktatorja ne smemo pustiti nazaj v avstrijsko politiko. Ni pa izključeno, da se bo našel vendar tudi v tem vprašanju kompromis in nekateri listi tudi že o takem kompromisu pišejo.

Oseba Alojzija Perneta igra še vedno mednarodno vlogo. Kakor znano, so Perneta dne 14. marca aretirali na Jesenicah, ko je bil na poti k smučarskim prireditvam na Planici. Prva objava se je glasila,

in je pred svojo vrnitvijo na Dunaj izjavil časnikarjem, da sta Jugoslavija in Avstrija v gospodarskem, političnem in tudi zemljepisnem pogledu tako druga na drugo navezani, da mora njihovo sodelovanje biti najtesnejše. Obe državi se zavedata važnosti tega vprašanja in bosta medsebojno izmenjava blaga še poglobili. Posebna gospodarska konferenca se bo s temi vprašanji pečala.

Poslanik Vučinič je tudi poudaril, da Jugoslavija pričakuje povoljne rešitve dvojezičnega šolstva na Koroskem in vseh drugih vprašanj, ki se tičejo slovenske narodne manjšine.

V Gradcu pa zaseda posebna jugoslovansko-avstrijska komisija, ki ima nalogo urediti vsa vprašanja izrabe vodne sile Drave za proizvodnjo elektrike. Elektrarne, ki že obratujejo na obeh straneh državne meje, so na tako sodelovanje obeh strani navezane, ker vsaka elektrarna dirigira vodni tok po svojih potrebah in tako lahko spravlja druge obrate v velike obrate težave.

odredili, da sme kolektivizacija kmetijstva samo v tej meri napredovati, v kolikor bodo na razpolago tudi potrebni stroji za velike obrate.

Na Poljskem in na Čehoslovaškem je položaj v toliko drugačen, da je ostala zemlja načelno tudi po ustavi privatna lastnina in da tam na posestvih, ki so postala po vojnih dogodkih brez lastnikov, niso napravili kolhozov, marveč so dali to zemljo v roke kmetom. Sicer so se tudi v teh dveh državah pojavile težave, ki pa so bistveno obstojale v tem, da je velik del kmečkih delavcev odšel v industrijo. Kmečkih zadrug je bilo na Poljskem 8000 in na Češkem kakih 8.800.

V Rusiji sami pa so po Stalinovi smrti tudi pričeli proizvodnjo kmetijskih pridelkov posvečati več pozornosti, ker je pač le na ta način mogoče prehrano ljudstva zboljšati in tako življenjsko raven vsega naroda.

PRAVILNO IN DOSLEDNO

Še ni davno, ko smo v „Slovenskem vestniku“ brali, da je stališče DF v vsakem slučaju „dosledno in pravilno“. To stališče, ki je v vsakem slučaju pravilno in dosledno, pa je tudi stališče KPS.

K temu dodajamo stališče ali poročilo graške „Tagespost“, ki piše: „Perne postavljen pred sodišče in oproščen“. Ta obravnava pred sodiščem se bo vršila dne 28. 4. v Ljubljani in po obsodbi bo Perne izročen avstrijskim oblastem.

Seve do sedaj še ni jasno lbo li g. Perne pred sodiščem kot vojni zločinec ali kot špion, katerega so videli 14. marca na Planici, čeprav v resnici ni prišel do Planice, ker je bil že na poti tja aretiran v Jesenicah. Taka protislovja v uradnih izjavah nikakor ne utrujejo stvarnih osnov „procesa“, ki naj bi bil 28. aprila. V demokratičnih razmerah smo pač vajeni, da je zločin vsaj iz uradne strani dognan pred aretacijo in pred procesom in ima proces potem nalogo, da ta uradna dognanja dokaže. Kaki pa so taki procesi v diktaturi, pa vemo iz svoje lastne izkušnje iz polpretekle dobe.

da je vojni zločinec. Dne 30. marca pa je sporočilo avstrijsko poslaništvo v Beogradu, da bo Perne izpuščen in postavljen na mejo. Isti dan je jugoslovansko zastopstvo v Celovcu na tiskovni konferenci še dokazovalo, da je Perne vojni zločinec.

Dne 15. aprila je javil radio Ljubljana, da bo Perne stavljen dne 28. aprila pred ljudsko sodišče.

Razume se, da tako postopanje z avstrijskim državljanom, ki je šel z jugoslovanskim vizumom v Jugoslavijo, ne more imeti najboljšega vpliva na medsebojno razmerje med državama.

Za veliko noč je avstrijski finančni minister dr. Kamitz napisal članek, v katerem zagovarja napredek liberalizacije. Avstrija je obvezana, da do 30. junija izvede to liberalizacijo do 75 odstotkov. To se pravi, do tri četrtine mora ves avstrijski uvoz biti po obsegu in množini prost. To se pravi, da bo uvoz povečan in bo tako tudi pritiskal na cene doma. V marsikaterem pogledu utegne ta zdrava konkurenca izsiliti padec cen. Tam pa, kjer bi ta inozemska konkurenca utegnila napraviti nered v domačem gospodarstvu, bodo uvedli carino na uvoz, da tako zaščitijo domačo produkcijo. Uvoz bi se brez nevarnosti za avstrijsko gospodarstvo lahko povečal, ker razpolaga Avstrija s precejšnjimi pribitki v svoji zunanji trgovini in bi tako povečan uvoz ne obremenjeval plačilne bilance.

Rente stopajo v notranji politiki zopet v ospredje, saj bodo letos na Dunaju in Nižji Avstriji tudi volili. Že lani ob priliki državnoborskih volitev je bil v notranji politiki velik dirindaj z rentami. Obe vladni stranki sta poskušali dokazati, da edino od ene ali druge zavisi renta, njena višina in njena stabilnost. Po volitvah pa sta obe stranki naredili, kar so pač dovoljevale državne finance. Sedaj sta obe stranki v parlamentu vložili nove predloge za zboljšanje rent ali za izplačilo trinajste rente v letu. Brez dvoma pa so taki predlogi pred volitvami le bolj izraz dobre volje ali pobožne želje, ker mora podlago rentam dati celotno gospodarstvo. Čim več bo dela, čim več bo tega socialnega produkta, tem boljša in trdnjša bo podlaga za vsak napredek socialne oskrbe.

Letos na Dunaju ni bilo več velikih oficielnih proslav „osvoboditve“, kakor je bilo zadnja leta po 1945 v navadi. Vkorakanje ruskih čet na Dunaj so vsako leto praznovali. Letos pa so razni listi objavili močne izpade proti Sovjetski zvezi, češ da je ona kriva, da Avstrija še do danes nima mirovne pogodbe in je devet let po končani vojni še vedno po štirih velesilah zasedena. Le v Wiener Neustadt so bile proslave tudi letos.

Brezposelnost je tudi tekom aprilskih tednov močno padla. Na stavbiščih kar mrgoli in vsa večja dela države, dežel in občin so pričeta ali pa se nadaljujejo. Pač pa je na tem področju prišlo do sporazumne ureditve, da v stavbarstvo ne sme več dotakati nova množina ljudi iz drugih področij, predvsem iz kmetijstva, kar ravno ta dotok trga delovno moč s podeželja in v zimskih mesecih izredno stopnjuje število brezposelnih. Zanimiv je bil ta pojav zadnje zime, ko je bilo več ljudi zavarovanih pri delu kakor lani, kljub temu pa je bilo tudi število brezposelnih dosti večje kakor lani. To protislovje si razlagajo deloma tako, da je dotok s podeželja večji in deloma pa je tudi dotok iz mladinskih kadrov, ki izstopajo iz šole, večji je bil leta popreje.

Na Koroskem so se razburjeni duhovi po občinskih volitvah polegili. Novi župani sedijo na svojih mestih in si lomijo glave, kako bi izvedli vse to, kar so stranke pred 14. marcem obljubile. Prvo delo novih županov in novih občinskih odborov so bili proračuni za leto 1954, ker je star odbor po odloku deželne vlade imel samo pravico odločiti do 30. aprila.

Celovčani pa si lomijo glave, kako bi uredili trg Sv. Duha, da bi tako bolj zadoščal prometnim potrebam. Kakor vidimo predvsem ob četrtkih, ko smo s svojimi vozili v mestu, je mesto v središču kar natrpano z raznimi vozili. Avtomobilov je na preteg, saj pišejo listi, da ima vsak 129. Avstrijec svoj avtomobil. Motornih koles in kolesarjev pa je kar polna cesta. Teh zadnjih je tudi po naših vaseh precej. Kako bo izgledalo po cestah v poletnih mesecih, pa si kar ne moremo dobro predstavljati. Ceste postajajo preozke, železniški vagoni pa bolj prazni. Ves osebni promet se preusmerja na cesto. Gradnja cest pa razmerno počasi napreduje, ker je zvezana z velikimi stroški. Seve bodo razširjene ceste zopet zožile naša žitna polja.

Kaj pravite

Uboga trgovska vajenka sem. Z bolno materjo stanujem v baraki v predmestju. Vsak dan, ko odhajam z doma, me gloda skrb, bom li našla mater, edino bitje na svetu, ki me ljubi, zvečer ko pridem domov, še živo. Ves skromen zaslužek, ki obstoja predvsem iz „prostovoljnih prispevkov“, uporabim zato, da svoji ljubi mami pripravim kako veselo iznadenje. Tisočkrat večja kot moja, pa je njena ljubezen. To vem in čutim znova vsak večer, ko slonim ob njej. Ne govore veliko njena usta. Zgovorne so le njene oči, očem pa narekuje srce. In to vem — to srce živi le zame in sama hočem živeti le zanj. Ne morejo me zvabiti ne sladke besede prijateljic, ne blesteče reklame kinopodjetij, ne radost prebujajoče se narave. Moja pot je v službo in iz službe k mami. Nanjo mislim, ko odhajam z doma, nanjo mislim, ko prenašam skatle, nanjo mislim, ko brišem prah po predalih in policah, nanjo mislim, kadar mi stisne prijazna roka za kako uslugo majhno nagrado. Teško jih sprejemam te nagrade, a ob misli na mater, mi je vsak groš zlato, zlato za veselje za mojo mater.

Oni dan pa je legla groza v moje srce. Kaj se je zgodilo? Zaradi velikega prometa v trgovini sem smela opustiti dolgočasno opravilo brisanja prahu in prekladanja skatle ter pomagati pri prodaji. To je pa vendar čisto nekaj drugega, brisati prah, ali prijazno streči odjemalca. To je delo, ki mi ugaja, ob katerem vsa zaživim. Minil je najhujši naval, v trgovini se je vse umirilo. Čas je, da pregledam račune. Vsa kri mi butne v glavo, od tod plane nazaj v srce, ki začne nabijati s silno močjo. Zmotila sem se. Račun ni v redu. Kaj poreče gospodar? Kako naj popravim, kje naj dobim denar za povračilo? Moja uboga mati, vsi prihranki, ki sem jih namenila za njen god, ne bodo dovolj.

Tedaj se odpro vrata trgovine. Gospodična, verjetno dijakinja, pozorno pogleda po trgovini. Ko me zagleda, se mi prijazno nasmehne kot svoji prijateljici in skoraj malo v zadregi pove: „Zmotili ste se, prišla sem da poravnam.“ Kdo bi popisal moje občutke! Konec skrbi, konec strahu! Hvaležno sem stisnila mladenki roko. Zardela je in skoraj neslišno izjavila: „Storila sem le, kar je bila moja dolžnost.“

Si li bralo dekle, hvaležnost v mojih očeh? Hvaležnost, ker si rešila stiske revno dekle? Bog ve? Dovolj ti je sladka zavest, da si storila svojo dolžnost. Storila si več, kot je tvoja dolžnost. Storila si, kar ti narekuje krščanska ljubezen. Naj ti poplača ljubi Bog.

J. S. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(64. nadaljevanje)

V Stachih si je naročil ne samo cokle, vile, grablje in toporišča, ampak tudi okovano kosišče, in njegov „Stach“, ki je imel doma v kraljevskih Stachih shranjeno metro za Cimburove cokle, mu je iz najboljših breze izstrugal lahko, prožno, pa močno kosišče. Kdor koli je segel na voz po njem, je vsakemu zaklical: „To je naročeno, to je Cimburovo kosišče iz Putime.“ Tako si ga je sicer sleherni ogledal, potem pa spoštljivo odložil v stran.

Končno si je Cimbura nasadil koso, jo potolkel s kladivcem, poskusil, če se ne maje, in šel z njo rano zjutraj, najrajši v ponedeljek, na žitna polja. Jutranji veter se je igral z njegovimi dolgimi lasmi, težko, zrelo upognjeno klasje pa je šelestelo, kot da se ga boji. Zdaj se je Cimbura odkril, pokleknil na meji v zeleno rosnato travo, objel na rame naslonjeno koso s sklenjenima rokama in molil za blagoslov. Ko se je pokrival in dejal: „V imenu božjem in Bog nam pomagaj,“ se je žetev začela. Zamahnil je prvič, drugič, vedno globlje je grabila kosa, vedno širšo red je rezala. Sikala je kot kača in švigala med žito, za Cimburo je raslo strnišče, kakor bi ga postrigeli, na zemljo pa je tiho, vdano padalo žito... Za vsakim

V šesti številki Našega tednika smo v uvodniku „Rusija in mi“ brali o ruski religioznosti, kako se pod skorjo brezverstva skriva klic po Bogu in koliko so tam verniki pripravljene žrtvovati se za resnico, ko jih ta prevzame. Kot pojasnilo naj nam bo tale zgodba iz knjige „My Russian Yesterdays“, ki jo je napisala znana pisateljica Catherine De Hueck.

Ivan je bil že rojen v komunistični Rusiji, kakor vsa današnja ruska mladina. V šoli so ga učili, da ni Boga — tak je nauk komunističnih šol.

Ko je začel Ivan hoditi v višjo šolo, ga je pot vsak dan vodila mimo majhne in zapuščene cerkve. Res je, tudi v Rusiji je odprto nekaj cerkva. To pa zato, da se lahko reče, da je v veliki Sovjetski zvezi demokratična svoboda vere. Toda le stari ljudje hodijo v te cerkve — le tisti ljudje, ki jim vera ob koncu življenja pomeni več kot zasmeh ali celo smrt...

Ivan je postal radoveden, kaj se dogaja v tej zapuščeni cerkvi ob cesti. Nekoč se je ojunčil in vstopil v poslopje. Najprej je seveda pogledal okoli sebe, če ga kdo ne vidi ali celo opazuje. Predobro se je zavedal, da stavi na kocko svoje šolanje, svojo bodočnost in morda celo življenje, če vstopi v to, mladini strogo prepovedano stavbo.

Kakor zunanost je bila tudi notranost cerkve v zelo slabem stanju, a bila je čista in pometena. Fant je v svojem srcu nekaj začutil, čemur ni vedel imena. Odkril se je. Pogled se mu je ustavil na sliki našega Gospoda, starodavni, delani na les. A je le začudeno gledal. Slika je bila zanj čudovito lep obraz tuje lepote, ljubeznivosti in toplote, ki je ni bil vajen.

Počasi in boječe se je približal ter prebral napis: „Ne branite jim priti k meni!“ Fantovo srce je začelo glasneje utripati, kakor tistikrat, ko so ga izvolili za voditelja športnega kluba. Zazdelo se mu je, da stoji tu že dolgo časa. Kdo je ta človek na podobi? Kaj pomenijo napisane besede?

Ivan se je nenadoma preplašeno zdrznil. Prisluhnil je. Zaslíhal je korake po starih polomljenih stopnicah. Ne bo dobro, če ga dobe tukaj. Zato se je splazil v najtemnejši kot cerkvice. Zadržal je dih in prisluškoval. Končno se je oddahnil: bil je le neki starec, ki je pokleknil pred leseno sliko.

Precej časa je Ivan iz svojega skrivališča opazoval, predno se je le ojunčil — in se tiho približal klečeči postavi. S šepetom je vprašal, kdo je človek na podobi. Starček pa se je počasi dvignil in odpeljal mladeniča v ozadje cerkve.

Nežno je položil roko na fantova ramena in mu začel govoriti o človeku na leseni sliki. Razložil mu je, da je to Kristus — Bog. Ivanu se je zdelo, da bo vsak čas počil v smeh. Saj Boga ni. Odkar se spominja, je vse slíhal tako govoriti. Toda pogledal

zamahom je Cimbura stopil za celo dolžino noge naprej in puščal za sabo dve sporedni, ravni črti, kot bi ju z ravnilom začrtal.

Tak kosce je Cimbura. Ne samo da ga nihče ne prehití, ampak mu tudi nihče ni kos, nobeden ga ne more dohitevati. Zato ne kosi v vrsti z drugimi, ampak si je sam odmeril del in na tem kosu gospodari njegova strašna kosa...

Prvi dan žetve se je nagnil v zaton. Zadolvoljen se je vračal na večer Cimbura domov. Na ramah je nesel koso kakor prapor iz boja.

„Iaaapno! — Iaaapno!“ mu je zategnjeno donelo naproti iz vasi.

„Apnar!“ si misli Cimbura. „To je drugi v tem tednu. Zdi se, da se je v Čachrovi z njimi vreča raztrgala in da so se razleteli po svetu.“

„Iaaapno! — Iaaapno!“

„Ta je pa nov, saj niti klicati ne zna, kakor se spodobi,“ poslušala Cimbura in ga pomiluje v duhu: „Kdo bo kupil od neznanega človeka? Čemu se oprijeti novega, če se ti stari ni zameril? In še prepozno prihaja ta nesrečni človek za vsemi drugimi.“

„Iaaapno! Iaaapno!“ je žalostno zvenelo klicanje skoz večerni zrak razgibane vasi. Cimbura je prišel domov in se ni menil več za ubogega apnarja.

S hčerjo Manijano je krmil živino, črpal vodo, rezal rezanico in pripravljajal steljo.

Toliko da je bil s klatjo v hlevu pri kraju, se je pripodil kakor prašni vrtnec na dvo-

je še enkrat na sliko in zdelo se mu je, da ga vsaka poteza moža na podobi privlačuje k njej. Vprašal je glede napisu in starček mu je začel govoriti o Kristusovih apostolih, ki so nekoč branili otrokom k Njemu in jih je posvaril.

Še več mu je pravil in mu dal tanko knjižico štirih evangelijev. Potem je napravil nad Ivančovo glavo tuje znamenje ter mu dejal, naj gre v miru božjem. Povabil ga je, naj se ob istem času še vrne, če mu je drago: on bo vsak dan v cerkvi, če bo le Bog hotel. Povedal mu je, da je duhovnik, da prav to uro sleherni dan obišče svojega Gospoda in Učitelja.

Ivan je odšel in tuji mir je šel z njim... Odslej se je fant še večkrat vrnil k staremu duhovniku. Ni si mogel pomagati: kadar je v temni noči, ko so drugi že spali v svoji sobici bral iz knjižice evangelijev, vedno bolj ga je vlekel h Kristusu in duhovniku.

Prišel je dan, ko je Ivan zaprosil duhovnika za krst. Starček se je sprva upiral, toda Ivan mu je zadržal, da se dobro zaveda svojega koraka.

Nekega lepega spomladnega dneva in v zlati zarji zahajajočega sonca je bil Ivan krščen. Nihče ni bil prisoten; le Bog, duhovnik in Ivan. Naslednje jutro se je prvič spovedal in tudi prvič prisostvoval najsvetejši daritvi ter sprejel sveto Rešnje Telo. Potem je bil še birman, kajti za železno zaveso je malo škofov in smejo birmani tudi navadni duhovniki.

Kmalu po prejemu teh velikih zakramentov je mladenič začel razumevati skrivnost svojega poslanstva: Kristusa oznanjati tudi drugim! Kajti vsak kristjan mora biti tudi Kristusov poslanec in oznanjevalec.

Ni bilo dolgo in starega duhovnika, ki je Ivana krstil, so zaprli. Ze itak zapuščeno cerkvo pa so zaklenili. Ivan se je počutil osamljen, toda ne prestrašen. Kakor slehernega ruskega fanta so tudi njega poslali na delo: določen je bil za famo blizu svoje rojstne vasi. Kakšno veselje ga je napolnilo, ko je po naključju dognal, da blizu njegove delavske barake stanuje izgnani duhovnik. Rdeči so mu sicer prepovedali izvrševati duhovsko službo, a zaradi Boga in duš jo je na skrivnem še opravljal, ter zaradi tega vsak dan tvegaj svoje življenje.

Počasi, mirno, previdno in v prilikah je začel Ivan govoriti svojim sodelavcem o Bogu in božjih stvarih. Kmalu je našel toliko voljnih in pripravljenih src za poslušanje božjega nauka. V temnih in deževnih nočeh je Ivan vodil žene s svojimi otročiči k duhovniku, da jih je krstil. V nočnih urah je po isti poti preko mokrih polj vodil mladeniče in dekleta, da jih je duhovnik še temeljiteje, poučil in sprejel v Cerkev. Koliko napornih, nevarnih potov je napravil v dežju in noči, da je pri-

rišče Jan. Vsem se je zdelo čudno, da bi Jan ob žetvi kar tako prišel v vas, zato so se ga kar ustrašili.

„Kaj se je zgodilo?“ mu je stekla naproti mati.

„Glej, Jana je nekaj prignalo sem,“ je pomislil Cimbura in mu šel iz skednja naproti. Tudi Marijana je prestrašena prihitela iz hleva, ko je zaslíšala Janov pozdrav.

„Nam se ni zgodilo nič,“ jih je pomiril mladi gospodar, „toda ta tuji apnar, ki se je malo prej peljal skozi vas, se je ustavil pred našo hišo in me prosil: Gospodar, prosim vas, konj mi je zbolel in ne morem dalje.“

„In kaj si mu rekel?“ ga je nepočakano prekinil oče.

„Kaj drugega, kakor da sem odprl vrata na stežaj in ga povabil: Zapeljite kar na dvorišče, pravkar imam v konjušnici novo stajo. Z veseljem vam jo odstopim.“

„Dobro,“ si je oddahnil Cimbura, „kajti vse je lahko s sabo vzeti, samo prenočišča ne.“

„Voz smo zavlekli v kolnico, konja odvedli v hlev, apnar pa sedi pri nas in tarna zaradi konja. Zato vas, očka, prosim, pridite k nam in pogledjte, kaj ukreniti s konjem, kako mu pomoči.“

„Tako, fant, takoj pridem!“ si je oblekel suknič. Med potjo pa je spraševal, kaj je s konjem, ali je, pije, kašlja.

„Nič, očka. Le dlaka se na njem ježi in mrz ga stresa, žalostno poveša glavo k

peljal duhovnika srečno k smrtni postelji umirajočega. In koliko zakonov so sklenili mladi zaročenci z duhovniškim blagoslovom po njegovi pomoči, Ivan še sam ni vedel.

Toda tako ni moglo dolgo trajati. Ljudje, ki sovražijo Boga, so prišli po Ivana in so ga odpeljali.

Poslali so ga v izgnanstvo nekam daleč proti ostremu severu, v brezmejne ruske stepe. Trdo je moral delati: s prostimi rokami soliti polenovke po dvanaest, štirinajst ur na dan. Koža na rokah je razpokala, kri je silila iz razjedenih dlani. Kot smrt je shujšal, toda niso se ga usmili pri tem ubijajočem delu.

**POHIŠTVENO BLAGO
PREPROGE — ZAVESE
VELIKA IZBIRA — ZMERNE CENE
PRAUSE**

Celovec, Bahnhofstrasse 8, Fleischmarkt 9

Ivan je še naprej govoril o Bogu. Njegovi tovariši jetniki so ga poslušali in prišel je dan, ko so zaprosili za sveti krst. Komaj šestnajstletnik je bil, pa jih je krstil 149 po številu — razen enega vse...

Naslednje jutro pa so zopet prišli ljudje, ki sovražijo Boga — in prav zato tudi ne ljubijo ljudi. Odpeljali so Ivana in njegove krščence. Ali zatajiti Boga — ali umreti! Izbrali so si smrt — naslednje jutro ob zori...

Danes Ivan veliko pripoveduje našemu Gospodu in Njegovi sveti Materi... Govori o sveti Rusiji, o Rusiji, ki je sveta tudi danes in iz dneva v dan postaja svetjša. Saj toliko njenih otrok umira za vero in Boga.

Umirajo neopevani — pozabljeni, osamljeni in nepozabni — mučenci... Nekateri sami, drugi s tovariši... A podobno kot Ivan — vsi umirajo iz ljubezni do Boga, do svete Rusije, za vso družino človeštva...

STOPETDESET LET KATOLISKEGA DELA V AVSTRALIJI

Ker pastiruje v Avstraliji tudi naš koroški rojak dr. Janko Mikula, je prav, da spoznamo tudi verske razmere tam.

Pred letom dni je močna katoliška verska skupnost v Avstraliji praznovala poldrugo stoletje verske svobode na peti celini sveta in plodnega delovanja katoliških misijonarjev. Ob tej priložnosti je bil tudi avstralski narodni evharistični kongres v Sydneyu, kjer je danes okoli pol milijona katoličanov. To število predstavlja eno četrtino vsega tamošnjega prebivalstva. Leta 1834 je postal v Sydneyu britanski benediktinec John Bede Polding prvi katoliški nadškof. To je bilo v času, ko po vsej Avstraliji ni bilo še toliko katoličanov kot samo danes v Sydneyu. Danes so avstralske katoliške misijonske postaje vseprek po celini, organizirane podružnice pa po vsem obkrožajočem otočju Tihega oceana.

tlom, stoji ob polnih jasléh ovsa, niti ovsa se ne dotakne, komaj se drži na nogah in zdi se, da se bo vsak hip zgrudil. „Serec je,“ je na koncu dodal Jan, kajti vedel je, da so očetu serci posebno pri srcu.

„Tako, serec — hm — da, serce imajo apnarji najrajši, da se na konju ne pozna prah, kajti med apnarji so lenuhi, ki jim krtača ne diši.“

Na češkem jugu imajo do danes pri starih hlevih v konjušnici še „vojaško stajo“. Preden so bile postavljene vojašnice za ko-njenico, so v njih stanovali dragonci, ulani, huzarji in kirasirji, razdeljeni v zimi po posameznih hišah, in v Putimi imajo še do

Ženska oblačila za pomlad najceneje pri

Modenfee

Celovec, Alter Pl. 4

sedaj ob vojaških vajah leto za letom „na kvartirju“ ne samo vojake, ampak tudi konje. V tako stajo se je napotil Cimbura. Sonce je pravkar zahajalo in skozi odprta vrata in okno so padali poslednji medli, že hladni sončni žarki.

V staji je Cimbura zagledal starega, zgaranega, slabo krmljenega konja. Žalost in jeza sta mu obenem zalila srce. Jeza je veljala apnarju — žalost pa konju, ki je stal tu ves neobglen, z zaprtimi očmi, s sklonjeno glavo in drgetajočih nog. In prav tako je stal tu njegov lastnik.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Was **RADION** wäscht wird wirklich weiss!

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

CELOVEC

V Lendorfu pri Celovcu so kopali klet za novo stavbo in tam nalezli na stare grobove iz 4. stoletja po Kristusu. Našli so še nekaj okraskov in ostanek stare na bronastih ploščah pisane začetnice za branje.

Zveza pevskih društev javlja, da se za Jurjevo, dne 24. aprila, napovedani sestanek organistov ne bo vršil. O novem datumu bo vsak posamezen interesent pravočasno obveščen.

ZA MATERINSKI DAN:

Krščanska kulturna zveza je pravkar razmnožila 2 igrice za materinsko proslavo:

„Sirotina Jerica“, pravljica v 4. slikah po narodni pesmi z notami za pevske točke ali za rajanje. Izvod z notami 5.— šil.

„Mati in gruda“, igrice v 4. dejanjih s petjem in rajanjem, ki jo je sestavila gđc. Milka Hartman. Izvod 3.— šil.

Razmnožena je tudi Finžgarjeva igra „Veriga“. Izvod 10.— šil.

Za Marijine proslave sta razmnoženi 2 skupinski, zborni deklamaciji: „Mladina Mariji“ in „Tri Marijine slike“, oboje 50 grošev.

Kar bo še razmnoženega gradiva za materinske in Marijine proslave, bomo sproti objavili:

Kdor naroči, naj pove, koliko izvodov naj pošljemo.

„SETEV“ ŠTEV. 2

Izšla je že druga številka dijaškega lista „Setev“. Ta dijaški list izdajajo dijaki celovškega učiteljskega. List sam naj bi bil nek poizkus literarnih vaj, vendar imamo vtis, da se je posrečilo nekaj več. Iz vsebine razvidimo, da poskušajo dijaki in tudi dijakinje v lepi slovenski besedi zajeti dejansko življenje na podeželju. Sedaj v velikonočni številki — v drugi številki lista se nam zrcalijo narodni običaji, stari in domači in vendar vsako leto zopet znova doživeti in vedno zopet lepi in naši.

Z listom imamo tudi nedijaki mnogo veselja in dijakinjam ter dijakom celovškega učiteljskega čestitamo. List pa izstavlja tudi tistemu, ki dijakom pomaga, spričevalo velikega truda in spretnosti.

OBVESTILO

Obveščamo vse farane in vernike izven fare, da bo dne 2. majnika blagoslovitev zvonov v A p a e h. Pričetek ob 9. uri dopoldne.

TRŽAŠKI DIJAKI IGRAJO V GLOBASNICI

Vse Globošane in okolico vabimo na veseloigro: „Veseli dan ali Matiček se ženi“, ki jo igrajo tržaški dijaki na soboto 1. maja ob pol osmih zvečer pri Šohtarju.

Dijaki si hočejo ogledati lepote naše Koroške, pa nam obenem prinesejo s seboj tudi nekaj lepega in veselega: prvo slovensko igro, ki jo je napisal Tomaž Linhart.

Poplačajmo njihovo dobro voljo in kulturno delo z lepim obiskom igre!

ZVABEK

Ko je dne 6. aprila naš sedanji župan prišel s konjsko vprego domov in izpregal konje, ga je konj z zadnjim nogom tako udaril v obraz, da mu je razbil spodnjo in gornjo čeljust ter ga še v obrazu močno ranil. Po prvi zdravniški pomoči so ranjenega gospoda Kuschniga prepeljali na kliniko v Gradec.

ŠTEBEN V PODJUNI

Navadno je ob praznikih mnogo prometnih nesreč. Tako čez velikonočne praznike tudi pri nas ni mirovala. Na velikonočni ponedeljek popoldne sta trčila v Klincu na zvezni cesti dva motorna kolesa skupaj. Neki orožnik iz Miklavčevega se na oviniku ni držal desne strani, zavozil preveč na levo in se pri tem zapeljal v Rozalijo Lasnig iz Globošnice, ki se je pripeljala iz nasprotni strani z lahkim motornim kolesom. Rozalijo Lasnig se razen poškodb na nogi ni nič hudega zgodilo, medtem ko sta možakarja na drugem motornem kolesu utrpela težje poškodbe, eden pretres možganov.

Precejšnjo nesrečo je imel tudi Stanko Mihev, Kunčičev hlapec. Na veliko soboto je žamal in pri tem je pač tako nesrečno dobil roko v žago, da mu je prerezala desno roko. Poleg tega mu je odrezala še prstanec in poškodovala ostale prste. Sedaj se zdravi v celovški bolnici. Želimo mu, da bi kmalu ozdravel.

ST. VID V PODJUNI

Dne 2. aprila je umrla v 76. letu starosti Terezija Hanžur, stara Žličjakova mati v Gluhem lesu. Želodčni rak ji je pretrgal nit življenja. Iskala je zdravja tudi v bolnici, pa ni bilo več pomoči. Prepeljali pa so jo še pred smrtjo domov. Veličastna udeležba na pogrebu je pričala, kako je bila rajna spoštovana. Dušni pastir se je v lepih besedah poslovil od rajne, pevci pa so ji zapeli žalostinke.

Na cvetno nedeljo pa je bil v Celovcu pogreb Johane Poberin, naše bivše „kriparce“.

Rajnima želimo večni mir, žalujočim sorodnikom pa izrekamo odkrito sožalje.

Na cvetno nedeljo je farna mladina vpriporila igro „Madona v gozdu“. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili in tako pokazali, da nekaj znajo. To igro je farna mladina ponovila tudi na velikonočni ponedeljek.

VELIKOVEC

Velikovški občinski svet je na svoji seji sklenil, da takoj pričnejo z gradnjo tamošnjega poslopja za glavno šolo. Na podlagi ponudb je dobila dela firma „Universale“

VABILO

Učenke šentjakobske gospodinjske šole vabijo na razstavo in zaključno prireditev ki bo v nedeljo 2. maja v šolskih prostorih.

Prva predstava bo ob enih, druga ob štirih popoldne — za goste in okolico.

Ob sedmi uri zvečer pa za šentjakobčane.

Kuhinjska razstava bo samo do 4. ure popoldne.

1. Pozdrav
2. Naši vodniki ob zaključku tečaja
3. En večer je bil gospodinja, igrice v 2. dejanjih
4. Narodne pesmi
5. Govor
6. Dve teti — igrice v 2. dejanjih
7. Naša pesem
8. Naš dom

Rodoljubi od vseh strani, vljudno vabljeni!

Učenke

z obveznostjo, da zaposli domača podjetja in tudi domače delavce.

RADIŠE

(1. april na Radišah.)

Sam Bog ve, kdaj in kje se je pojavil prvič 1. april kot izredno važen in muhast datum. Tako so pred leti poročali listi, da se je ta dan prikazal nekje na zapadu gozdni mož z ogromno brado in ribjimi luskinami po telesu. Pred par leti pa so listi poročali iz vzhoda, da je nekje krava povrgla tele s tremi glavami. Vse to naj bi se bilo zgodilo ravno prvega aprila. Kdo je bil ob teh „razburljivih“ vesteh mislil,

PESTER ZBORNIK

V Našem tedniku večkrat beremo o Slovincih v Argentini.

S pridnostjo so mnogi v nekaj letih prišli do lastnih domov. Pri vsej delavnosti in skrbi za potrebe vsakdanjega življenja pa ne zanemarjajo prosvete. Mnogi izmed nas poznajo mesečnike: „Duhovno življenje“, „Katoliške misijone“ z mladinskimi prilogami, „Slovensko besedo“, posebno važen pa je koledar — zbornik „Svobodne Slovenije“, ki je letos že šestič izšel. Obsega skoraj 300 strani velikega formata, je bogato ilustriran, vrednost mu pa dajejo zlasti razprave in članki, ki govore o sodobnih domačih in svetovnih problemih; vse to pa v prijetni menjavi prepletajo pesmi in leposlovnimi spisi.

Za koledarskim delom je najprej važen članek dr. Gregorija Rožmana, koroškega rojaka, ljubljanskega škofa, ki govori o „Nevarnostih prihodnjih let“. Opozarja posebej na značilnost sedanje komunistične taktike: nasprotnika utruditi. Med drugim pravi: „Povsod opažamo to taktiko: v politiki, ko n. pr. zavlačujejo sklenitev pogodbe z Avstrijo in Nemčijo; v vojni, ko so na Koreji zavlačevali razgovore za premirje v nedogled; v sodstvu, ko obtožene utrujajo do skrajne izčrpanosti, da zgube vsako odpornost.“ V tej zvezi navaja svariilo sv. očeta Pija XII.: „Največja nevarnost sedanosti je utrujenost dobrih.“ Ves članek tako živo zadeva tudi naše razmere,

da si bo usoda izbrala za 1. april tudi Radiše. Slučaj je hotel, da so pri nas novi občinski odborniki ravno ta dan volili novega župana. Pa tudi pri naših volitvah se je rodil nestvor s tremi glavami. Malo črno, malo rjavo in še malo rdeče. Tako je bila torej mešanica popolna in datumu prvega aprila primerna. Menda smo bili mi Slovenci tisti „gozdni“ mož, proti kateremu se je bilo treba postaviti in to vse zopet 1. aprila. Ne moremo si kaj, da ne bi mislili, da so že drugi aprili prejšnjih let močno utrjevali to skupnost, ki se je 1. aprila 1954 zopet znašla in tudi tedaj je šlo proti istemu dozdevnemu „gozdnemu“ možu.

Je pač že tako na svetu. Ta „gozdni“ mož je ostal v vseh položajih sam sebi zvest in tako ni treba menjati „farbe“ po vetru.

Vemo seve tudi, da so „gotovi“ občinski možje imeli velike načrte, kako bodo preobrazili obraz Radiš. Taki načrti so le pred volitvami zanimivi, ta čas stanejo samo besede, po volitvah pa bi bilo treba denarja in dela, to pa je že nekako druga zadeva.

Občani pa bomo sodili delo in ne besede in se bomo pri prihodnji odločitvi po tem ravnali.

ŠMARJETA V ROŽU

Po daljšem času se moramo tudi šmarječani oglasiti, kajti drugače boste mislili, da se še nismo zbudili iz zimskega spanja. Res je bilo tudi pri nas precej mrzlo, pa vendar je nas zbudilo pomladansko sonce, ki razveseljuje vsako srce.

V pustnem času smo bili res vsi malo zaspali, da smo se pozabili ženiti. Bila je ena sama poroka in še ta izven fare. Zato se je pa smrt pogosteje oglašala v naši fari, kar ne nadoma jih je začela pobirati. Novi gospod župnik so prvega pokopali Kompoševoga

da bi zaslužil celoten ponatis, v katerem naših listov.

Med svetovnimi problemi je najbolj v ospredju vprašanje „Združene Evrope“. V obširnem poročilu govori o prvem mednarodnem kongresu kršč. demokratske zveze Srednje Evrope.

Od domačih je obširno obdelano tržaško vprašanje, zbornik prinaša tudi kratko sliko iz političnega in kulturnega življenja koroških Slovencev.

Zaslужnim možem so postavljeni lepi spomini. V Zborniku so omenjeni v daljših ali krajših sestavkih: dr. G. Rožman (sedemdesetletnica), msgr. Tranko I., † prelat dr. Odar, F. Ramovš, † župnik V. Lovšin, † glasbenik dr. A. Dolinar, † salezijanski misijonar L. Pernišek, † F. Žužek in † dr. J. Kralj.

V Zborniku je tudi nekaj leposlovnih spisov (letos precej manj, ko prejšnja leta): K. Mauserja „Ura s kukavico“, M. Skalarja „Dušica je prišla“, J. Korošca „Zadnji juris“ in B. Kramolca „Pravljice“. Številnejše so pesmi.

Pretežni del Zbornika obsegajo razprave. Naj omenimo samo nekatere: „Boj beneških Slovencev za svoje pravice“ (Starogorski), „Naša kulturna preteklost v luči obletnic“ (L. Gerzimič), „Rodovitnost ljudi in narave“ (Ahčin), „Atomski vek-doba mislečih strojev“ (Hafner) itd. Kaj bi še naštevati, to je treba brati: Zbornik lahko naročite tudi pri upravi Tednika.

Le kam na belo nedeljo? Pridite v Št. Rupert!

Učenke kmetijsko-gospodinjske šole, pri šolskih sestrah v „Narodni šoli“, bomo ob zaključku šolanja, dne 25. aprila t. l. priredile rastavi in predstavo.

Razstavi bosta v šolskih prostorih. Razstava ročnih del bo odprta ves dan. Vse kuharske izdelke pa si boste lahko ogledali le do 4. popoldne, ker jih bomo začeli potem razprodajati. Upamo, da boste segali po naših okusnih in ličnih kuhinjskih proizvodih.

Predstava bo v telovadnici „Narodne šole“ in sicer prvič ob 2. uri in drugič ob 4. uri popoldne. Tudi od gledalcev zavisi uspeh predstave. Zato vljudno prosimo, da pridete v dvorano in odidete iz nje pravočasno.

Sporod zaključne akademije:

1. Pozdrav
2. Življenje v pesmi
3. Govor
4. Vesela mladost
5. Dekliška pomlad v pesmi
6. N'mav čez izaro...
7. Mati in gruda — igrice v 4. dejanjih
8. Materi vseh mater.

Dragi koroški rojaki in rojakinje! Poleg šentjakobske, je šentruperška šola edina naša šola na Koroškem, ki že leta z uspehom vrši svoje poslanstvo — vzgaja dekleta za dobre slovenske matere in gospodinjice. Pokažite zanimanje za svojo šolo s svojim obiskom predstave in razstav. Ponosni boste na nas — mladi rod, ob tako bogatih uspehih našega šestmesečnega šolanja. Skupno se hočemo veseliti in naučiti strokovnih in kulturnih lepot. Na veselo svidenje!

Gojenke

očeta in kmalu za njim je zaspala v Gospodu Šurnikova mati.

Na praznik sv. Jožefa pa so nas zapustili Kurjevi stric Valentin Černe. Rajni so bili pošteni in dober človek. To je jasno pokazala udeležba pogreba. Redkokdaj vidimo v naši fari pri pogrebnih slavnostih toliko ljudi kot tokrat. Ostali so zvesti do zadnjega veri in svojemu narodu. Vedno so z veseljem prebirali „Naš tednik“ in Mohorjeve knjige. Mnogo zahvale so jim dolžni naši študentje, katerim so prav radi pomagali, kadarkoli so mogli. Razumeli so dijaške težave in jim zato prav radi prihiliti na pomoč. Naši cerkveni pevci so se pod vodstvom naše organistinje Lini Michor potrudili, da so s petjem pogreb olepšali. Na željo in povabilo žalujoče družine so prišli k nam naš g. župnik Karicelj, da so vodili pogreb. Asistirala pa sta domači g. župnik in naš bogoslovec Michor Maks. Č. g. Karicelj so spregovorili na grobu lepe in tolažilne besede, kakršne je rajni tudi zaslužil, kajti že pregovor pravi: Kakršno življenje, takšna smrt. Nato pa sta nas zapustili še Humanova mati in Oraže Marija.

Prejšnji teden smo imeli sv. misijon, vsakemu faranu je bila tokrat dana možnost, da se lepo pripravi na veliko noč. Sicer imamo še nekaj novic, pa jih bomo rajši pustili za prihodnjic, da bomo še drugič kaj brali o lepi Šmarjeti.

Za velikonočne praznike je bil v Celovcu bogat nogometni spored. Glavno zanimanje je veljalo velikemu turnirju najboljših mladinskih nogometnih moštvev Jugoslavije, Avstrije in Nemčije. Ta turnir je priredilo športno društvo ASK za 25-letnico obstoja. Oba dni je skupno okrog 3000 gledalcev sledilo lepim igram, ki so za Koroško in Celovec bile posebne vrste dogodek, kakršne si sicer privoščijo le velemesta. Pokal in prvo mesto je osvojilo mladinsko moštvo „Crvene zvezde“ iz Beograda, drugo mesto FC-Köln in tretje dunajski Rapid.

Na športnem igrišču „Avstrije“ pa je bilo v gosteh moštvo iz Opatije. Kljub lepi igri jim je uspelo prvi dan igrati neodločeno, drugi dan pa so izgubili.

† Dr. JOSIP TOMINSEK

V 82. letu svoje starosti je preminul znani slovenski šolnik in planinec dr. Josip Tominšek.

Po rodu Štajerc iz celjske okolice, kmečki sin, je študiral v Celju in Gradcu ter služboval kot izvrsten šolnik v Celju, Kranju, Ljubljani, Gorici in končno v Mariboru. Znan je tudi po svojem sodelovanju v „Ljubljanskem zvonu“ in kot dolgoletni urednik „Planinskega vestnika“.

Prvo pismo g. Dinka Bertoneeljna

ČLANA HIMALAJSKE EKSPEDICIJE

V „Našem tedniku“ smo že omenili, da je bil izbran za člana argentinske himalajske ekspedicije na goro Daulaghiri tudi znani slovenski športnik, argentinski prvak v smučanju in plezalec g. Dinko Bertoneelj. Ker bo naše bralce gotovo zanimalo njegovo potovanje in uspeh, bomo sproti objavljali njegova poročila. Prvo pismo je pisal v letalu čez Atlantski ocean.

„Res, čudno se mi zdi in kar ne morem verjeti, da sedim v letalu, ki že plove iz Rio de Janeiro proti Natalu. Nobenih posebnih občutkov nimam. Zdi se mi kar nekam vsakdanje, kakor da bi večkrat na leto hodil na taka potovanja. Cilj mojega potovanja mi skoraj ne pride na misel. V tem letu sem že toliko potoval, da se mi zdi skoro že samo po sebi razumljivo, da zopet potujem. Sem pa zelo vesel, da je končno le prišlo do tega, da smo odrinili iz Buenos Airesa. Saj zadnji dnevi v tej vročini res niso bili prijetni. Zato sem se počutil kar zadovoljnega, ko sem se večer zvečer znašel na Aerolineas. Zelo sem se razveselil velikega števila prijateljev in znancev, ki so nas prišli spremiti.

Skoraj od vsakega sem prejel par dobrih nasvetov, katere bom vsekakor moral upoštevati. Na obrazu vsakogar, od katerega sem se poslavljaj, sem bral neko zaskrbljenost. Zase sem trdno prepričan, da se bo vse srečno izteklo. Zadnjič na čajanki, ki sta mi jo priredila Misijonska zveza in pa S.Z.D., so mi dali na pot misijonski križ in pa slovensko zastavico. V trenutku, ko sem prevzel križ, se mi je zazdelo, da se pričinja zame nekaj vzvišenega in lepega v mojem življenju. Trdno verujem, da se bo vse dobro izteklo. Saj s križem v roki se samo zmaguje. V tem trenutku sem se šele zavedal, kaj pomeni, da gre prav Slovenec, izbran od tujcev, na Himalajo. Ponosen sem, da sem bil ravno jaz tisti, ki je bil izbran za to trdo delo. Zato bom tudi poizkušal in delal na tem, da bo, če bo to le mogoče, na vrhu Daulaghirija zasajen križ, Tončkova slika (o njegovi smrti smo poročali v predzadnji številki Našega tednika. op. ur.) in slovenska zastavica.

Iz Ezeize smo odleteli ob 12.30 ponoči. Tik pred odhodom smo se sedeli v baru na letališču. Med kramljanjem sem popolnoma pozabil, da tudi jaz potujem. In tako so me šele v zadnjem trenutku dobili, da sem še sploh mogel vstopiti v letalo. Vožnja je od sedaj zelo mirna. Okrog petih zjutraj smo pristali v Rio de Janeiro. Bila je še tema, tako, da smo imeli prekrasen pogled na razsvetljeno mesto. Iz zraka je to res nekaj krasnega. Ogromen križ na enem gričku mi je še posebno padel v oči. Opazil sem ga namreč že od daleč. Izgleda, da mora biti dovolj katoličanov tukaj, če postavljajo tako ogromne simbole naše vere.

Star, v dve gubé sklonjen apnar, suh kakor poper — sama kost in koža. Cimbura se je obrnil k njemu, na jezik mu je prišel oster očitek. Toda ko je opazil to žalostno, z gubami prepredeno obličje, ko je pogledal v te bojazljive, prestrašene oči, je očitek pogoltnil, jeza je splahnela in strec se mu je zasmilil.

„Vzemimo opremo z njega, da mu bo lažje,“ je svetoval Cimbura. Z Janom sta pristopila h konju in se lotila oguljene opreme.

„To je žrebec,“ je opomnil Jan, ko mu je snemal podrepnik.

„Da, žrebec je,“ je prikimal apnar, „pa dober kot otrok, niti kuri ne stori zlega, ni se vam ga treba bati.“

„Kdo se ga bo bal!“ je pikro odgovoril užaljeni mladi gospodar, „ni mu za muhe, saj se niti ganiti ne more.“ Cimbura pa je molčal kot grob. Ko je odpenjal podpas in podhrbtnik, so se mu roke vidno tresle. Nazadnje je potegnil jermen iz zanke in je povodec in jermen pa hrbtu odrinil h komatu na vrat ter se zazrl na konjev shujšani in koščeni hrbet.

V dlaki se je črnila njemu dobro znana lisa. Izmed tisoč bi jo Cimbura spoznal — edino ena žival jo je imela — to je bil njegov ljubljeni, nepozabni konj — Belček. Cimbura je skočil h glavi in mu odprto priprto oko. Mrtvo, belo, ugaslo, izteklo oko se je prikazalo v umazani jamici.

„Belček moj, moj zlati Belček, kako sva se srečala,“ je nenadoma glasno zatarnal Cimbura, objel konja okoli vratu in zarinil glavo v njegovo gosto grivo.

Kakor pribit je obstal Jan s komatom v roki, kakor štor je obstrmel apnar, pa tudi konj se ni premaknil, stal je topo, negibno

Ko smo se ob šestih zopet dvignili, smo imeli zopet priliko občudovati mesto in sicer že pri belem dnevu. Vse je nekaj posebnega. Mesto je raztreseno med samimi hribočki. Pozornost so mi vzbudili tudi lepi skalnati stolpi. Uslužberka v letalu nam je pojasnila, da se imenujejo „Dedos de Dios“. Okrog enajste ure pa smo že pristali v Natalu, kjer ni nič posebnega. Mesto je sicer veliko (okrog 100.000 prebivalcev), vendar pa vsaj nam iz zraka ni pokazalo izrazitih značilnosti. Ob dvanajstih smo se zopet dvignili in sedaj že plovemo nad Atlantikom. Predno smo prišli nad morje, se mi je pogled še bežno ustavljal na valovih, ki so peneče butali ob obalo. Vendar kmalu ni bilo videti drugega kot samo odprto morje, ker se je južnoameriška obala hitro izgubila za nami. Okrog sedmih bomo pristali v Dakarju. Ura je šele pet popoldne, pa je že skoraj popolna noč. Polna luna krasno sijje. Letimo v višini 5000 metrov, vendar v kabini ne čutimo nobene spremembe, ker nam dovajajo kisik.

Že smo zapustili dakarsko letališče in letimo v smeri proti Lizboni. Dvignili smo se z letalom dvajset minut čez osem, leteli bomo pa šest ur in pol. Uro imam naravnano še po južnoameriškem času. V Dakarju so za tri ure naprej. Posebnih vtisov z Dakarja nisem odnesel. Če bi nam v letališki restavraciji ne stregli črni mosoti (naktarji), bi se mi sploh ne zdelo, da sem v Afriki. So pa zanimivi v svojih črnih hlačah in belih jopičih. Hlače so podobne bosanskim. Postrežljivi so pa zelo. Strašno me je imelo, da bi jo popihal malo ven, pa nisem mogel nikjer priti ven. Ker nimam več časa, bom oddal pismo v Rimu, kjer se lombo ustavlja za nekaj dni. Pozneje bom pa še naprej pisal iz svojega dnevnika.

Bog živi! Vaš Dinko.

CENE ŽIVINE IN SVINJ

Na dunajskem trgu so v predvelikonočnem tednu plačevali za: vole 7,40 do 10,50; bike 8.— do 10.—; krave 7.— do 8,80; telice 8,40 do 10,30; drobnico 5,50 do 7.— šilingov za kg žive teže.

I svinje 13,20 do 14.—; II svinje 12,80 do 13,30; III svinje 12,20 do 12,80.

V Salzburgu so v istem času prodajali vole po 7,50 do 10.—; bike po 7.— do 8,50; krave po 5.— do 8,60; telice po 7,50 do 10.—.

V Gradcu je stala kg žive teže pri volih 6,30 do 9,70.

Na koroških trgih pa so bili voli, telice in biki v ceni 7,50 do 9,20; svinje pa po 11.— do 12.— kg žive teže.

Dosti odjemalcev in razmerno dobro ceno imajo mladi prašički, katero so prodajali po 20.— šil za kg.

in se prestopal le z noge na nogo.

V tej napeti, mučni tišini se je prvi oglašil spet Cimbura. Odtrgal se je od konja in stopil k apnarju.

„Prijatelj, povejte mi, kje in kako ste prišli do tega konja. Tu v tem hlevu se je ta konj skotil, tu je zrasel in jaz sem ga zredil,“ in kakor grah debele solze so mu padale iz oči.

„Po vojski s Prajzi pred dvanajstimi leti sem ga v Svihovi na trgu kupil od konjarja za šest desetakov. Imel je mnogo, samih vojaških, zavrženih konj. Ta je imel in še ima z bičem izbito oko. Da vam resnico govorim, vam priča ta vojaško izžgano znamenje,“ in z roko je pokazal na konjevo stegno, kjer se je risala velika, vzgana črka „M“.

„Pri vojakih so ga klicali za Marenga,“ se je spomnil Jan. Toda Cimbura ga ni čul. Iz ovsene slame je zvijal omelo in kratko ukazal: „Prinesi vedro vode!“ Vanjo je namočil omelo in začel z njim otirati Belčka. Drgnil mu je noge, zadek in pleča. „Slabo, ah, slabo so te krmili,“ je tožil, ko je pod roko začutil izstopajoča rebra.

„Ne bodite hudi, gospodar,“ se je zdelo apnarju potrebno, da se opraviči. „Revsčina je slaba družčina — dokler je šlo dobro meni, je šlo dobro tudi konju. Če stradam jaz, mora tudi konj. Čutil sem, da gre z njim h koncu, vendar sem se z njim napolnil v svet. Piseško ni moj kraj, tja na Taborsko sem vozil. Toda hočeš nočeš sva se morala vrniti proti domu — in izbirati vasi na slepo srečo, kakor ob cesti ležijo, da ne bi od gladi poginila. Vsaj teden še vzdrži, sem prosil belca, malo prej, preden ste prišli, sem ga še prosil,“ je tožil z ubitim glasom apnar.

Beljak obnavljajo

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo prinesli pod gornjim naslovom reportažo o firmah, ki so bile zaposlene pri hiši „Beljak obnavljamo“. Ker v zadnji številki radi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti celotnega članka, hočemo v obliki reportaže danes nadaljevati in pokazati še ostale tvrdke, ki so po svojih strokah prispevale k dograditvi.

V novem posloppju je tudi domača firma Franz Amlacher iz Celovca otvorila svoje prodajne prostore. Z 10 m dolgo steklenasto stranjo obvlada popolnoma vso cestno sliko. Notranja oprema teh prostorov je sicer preprosta, vendar zelo okusna. Saj je tudi geslo imenovane firme: „Le z dobrim delom je mogoče zadovoljiti in držati odjemalce.“ Temu svojemu geslu hoče podjetje tudi v novih prodajnih prostorih ostati zvesto. Tako bo lahko postre-

glo Beljačanom in tudi potrošnikom iz okolice.

Še drugo domače podjetje je v novi hiši našlo svoj dom. To je radio-delavnica Melcher, ki je imela do sedaj svoje prostore na Brdu ob Baškem jezeru. Našim bralcem bomo pravočasno sporočili otvorenje teh delavnic podjetja Melcher, katero priložimo vsaj okolici.

Tvrška Tumpold je izvedla razna steklarska dela, med drugim tudi izredno okusen portal. To podjetje uživa velik ugled, kar je zasluga velika zmogljivosti in priznanj, ki jih je dobilo za svoja številna dosedanja dela. Ima tudi lastnega specialista za umetna steklarska dela pri cerkvah in bi taka naročila gotovo izvedla kvaliteto in po konkurenčnih cenah.

Znana firma Peter Wallner iz Beljaka je opravila obsežna ključavničarska dela in je po vsem dosedanjem delu porabila svojo obširno izkušnjo.

Vse elektroinstalacije in neonrazsvetljava je izvedla tvrdka Ernst Schneider iz Beljaka. Vsa dela so vzorno izvedena.

OBLETNICA SMRTI ŽUPNIKA STARCA

Dne 1. maja 1954 bo v št. Lenartu pri Sedmih studencih obletnica za pokojnim gospodom župnikom Starcem. Pričetek cerkvenega opravila ob pol desetih. Libera na grobu in blagoslovitev nagrobnega spomenika.

Udeleženci iz Podjune imajo s prvim jutranjim vlakom zvezo do postaje Poturje (Neuhaus).

Župni urad v št. Lenartu

Tržaški promet

Uradna poročila govorijo o stalnem padanju tako pomorskega kakor tudi železniskega prometa v Trstu.

Pomorski promet je tekom leta 1953 padel od 4.063.390 ton na 3.441.703 ton, železniški promet pa je padel v istem času za eno četrtno.

Del tega nazadovanja je povzročilo dejstvo, da dobavi Avstrija iz Amerike preko Trsta vedno manjše množine blaga in Avstrija spada brez dvoma med one srednje evropske države, ki ima možnost pri ugodnih prevoznih stroških usmeriti velik del

svojega uvoza in tudi izvoza preko Trsta.

Jugoslavija in Italija imata svoje luke ob Jadranu in tako njihov delež na tržaškem prometu ni pomemben. Največ odpade tudi še za leto 1953 na Ameriko, ki je udeležena na vsem blagovnem prometu v Trstu še s tridesetimi odstotki.

Avstrija je preko Trsta izvozila leta 1953 558.093 ton blaga ter uvozila 850.540 ton. Papir, amonijev nitrat, les, magnezit so bili na izvozu najmočnejše udeleženi, na uvozu pa koruza, pšenica, črni premog, oljnat tropine, ječmen in sladkor.

srečah je bilo 31.741 oseb ranjenih in 975 pa mrtvih. Torej so take prometne nesreče zahtevale dnevno tri smrtne žrtve ter 90 ranjenih oseb. Da so te nezgode tudi velikega gospodarskega pomena, je razumljivo. Poleg nastale gospodarske škode na vozilih je tudi veliko število ljudi delanezmožnih in na drugi strani obremenjujejo bolnice in zavarovalnice. V razmerju z letom 1952 je število prometnih nezgod naraslo za 30 odstotkov.

Tudi v letu 1954 imamo pričakovati verjetno porast teh prometnih nezgod, ker število motornih vozil močno narašča.

ZA DOBRO VOLJO

Zdravnik: „Danes pa kašljate že veliko lažje.“

Bolnik: „Vadil sem se vso noč.“

mu mlado in suho krmo. Dišečo deteljo in prvovrstno seno.

„Jej, Belček, to je seno z Jirovke, vedno ti je teknilo,“ so mu dopovedovali, „to je zraslo ‚Na utopljenem‘, vsaj povohaj, kako diši in tek bo sam prišel.“ „Glej Belček, seno iz Škarij, v dveh dneh se je posušilo, niti kapljica dežja ni padla nanj, drobno je, da se kar samo je,“ kot otroku so ponujali staremu konju, ga ljubkovali, mu prigovarjali, mu delali skomine in znašali zanj polastice ter jih hvalili...

Toda žrebec niti očesa ni odprl, ampak je nepremično in topo stal na mestu; pod odejami je bilo videti njegov suhi, ostru hrbet in suhe kloke. Zdaj se je za hip stresel in hripavo vzdihnil.

Kolesa znamk Puch, Junior in RWC. Vsi nadomestni deli za kolesa in motorna kolesa. Radio aparati, šivalni stroji ter vsi kmetijski stroji, najceneje in pod ugodnimi pogoji v zalogi strojev

Johan Lomšek
ST. LIPŠ, Post EBERNDORF

„Melje s poslednjega,“ je prvi izrekel sodbo nad njim stari Rouček in pokazal na noge. In res so me noge začele drevneti, se nategovati, rep mu je odstopil od telesa, ustne so se mu povesile, jezik mu je zlezal iz gobca in Belček se je nenadoma, kot bi ga ustrelil, zgrudil na tla v slamo. Votel udarec, kot da se je skala zrušila, je zabobnel po hlevu.

(Dalje prihodnjic)

Svoboda, svoboda!

Sosedov Jozef hoče biti popolnoma svobodni „gospod“. Prav nobene „komande“ ne prenese. Uči se za mehanika. Teško, zelo teško mu je ubogati svojega mojstra, a vendar vzdrži, ker ve, če ga ta zapodi, ne bo dobil nikjer boljšega mesta. Zdi se mu, da je ves red in delo, ki ju zahteva mojster od njega omejevanje njegove osebne svobode. Le zakaj mora vsak dan tako točno priti v delavnico? In delo, kaj ne bi bilo ravno tako dobro, če bi ga malo bolj površno opravil.

Seveda, izven delovnih ur pa Jozef popolnoma svobodno razpolaga s svojim časom. Kolikokrat bi lahko pomagal zvečer doma očetu, pa Jozetu to ni všeč. Rajši se vde na kolo in največkrat odpelje v vaško gostilno. Le zakaj ne? On hoče vendar svobodno razpolagati s svojim časom. Zadnjič ga je mati prosila naj bi šel sporočiti teti v sosedno vas nekaj važnega. Pa Jozef ji je odklonil prošnjo, češ, da noče zamuditi filma, ki ga prav ta večer vrtijo. Tudi hojo v cerkev je opustil; včasih še gre, a samo zaradi mame, da ji ni preveč težko. Le zakaj bi si omejeval svojo osebno svobodo z desetimi božjimi zapovedmi? Današnja mladina hoče biti vendar svobodna; svobodno hoče uživati življenje, vedno, ob vsaki priliki ugoditi svojim strastem — storiti to kar telesu prija! Saj greha ni Svoboda nad vse!

Kaj mislite, dragi fantje in dekleta, ali Jozef prav pojmuje svobodo? Da, svoboda je nekaj vzvišenega, vsak si jo želi — saj ima v sebi nagon po njej. A vsak nagon prepuščen sam sebi je slep. Ako ga ne vodi razum, človeka zapelje v propast.

Vsak izmed vas si želi biti svobodni in neodvisni od svojih staršev, učiteljev in predstojnikov. Vedite, da to želijo tudi vaši starši in predstojniki. Vendar prej morate biti za to dobro vzgojeni. Oni ti pomagajo z nasveti in nauki, da spoznaš, kaj je dobro in kaj ni dobro zate, da znaš razumno uravnati svoje nagone. Le zakaj bi jih ne ubogal in se jim pustil voditi, saj ti vendar želijo samo dobro.

Kot otrok, mladi fant, mlado deklo, poslušaj in se uči od starejših, da boš znal, znala potem svobodno, a razumno uravnati svoje nagone. Zaponi pa si dobro ta-le pregovor glede osebne svobode: „Bogu služiti je kraljevati!“

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja, 25. aprila: 7.00–7.05 Duhovni nagovor. 7.05–8.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo — Ponedeljek, 26. aprila: 14.30–14.40 Poročila in objave — 14.40–15.00 Iz tehnike in znanosti. — Torek, 27. aprila: 14.30–14.45 Poročila in objave. Zdravniški vedež: O bolečinah. — 14.45–15.00 Slike iz zgodovine: Rudarstvo in sorodne panoge v srednjem veku. — 18.30–18.55 Po dolinah in planinah naša pesem se glasi. Poje moški oktet SPD „Gorjanci“ iz Kotnare vasi. — Sreda, 28. aprila: 14.30–14.40 Poročila in objave. — 14.40–15.00 Za našo vas. — Četrtek, 29. aprila: 14.30–14.40 Poročila in objave. — 14.40–15.00 Pismi mladih slovenskih skladateljev; pojeta Cvetka Souček in Janez Lipušček. Klavir:

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Dr. France Prešeren

Leto 1800. je bilo nam Slovincem naklonjeno. Razen velikega škofa in učitelja Slomška, nam je rodila slovenska mati tudi našega največjega pesnika Franceta Prešerna.

V Vrbi pri Blejskem jezeru, sredi prelepih gorenskih planin je zagledal luč sveta nemirni duh našega Parnasa. Kakor orjaški Triglav s svojo severno steno, se je postavil na čelo svojega naroda in mu s preroškim duhom kazal pot v temno bodočnost. Kakor večina velikih mož, posebno pa še pesnikov, je bil tudi Prešernov kruh grenak. Razburkana narava, ki se je mnogokrat pokazala z vso močjo v njegovem življenju, mu ni dala hoditi po zložni in mirni poti zemljanov. Pa kako tudi. Če bi bilo to, potem ne bi imeli našega Prešerna. Brez ljubezni, ki se je porodila v Trnovem, ne bi bilo njegove najlepše poezije. Politična razgibanost in duhovna revolucija okrog leta 1848. je zajela tudi Prešerna. Tudi on je postal sotvorec nove dobe in glasnik boljše in pravičnejše bodočnosti. Kako lepo je zapel v „Zdravici“, kjer pravi:

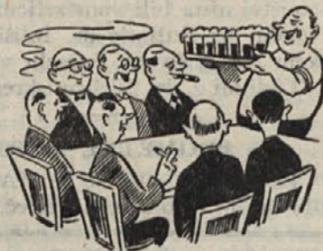
„Da rojak prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.“

Prešeren je bil človek srednje postave, visokega čela, temnih in dolgih las ter sivih oči.

Bil je zamišljen, a njegov obraz prijazen in ljubeznen. Bil je nadarjen in duhovit mož. Ze v latinski šoli se je rad prepiral z učitelji, prav tako pozneje s svojimi predstojniki. Bil je hitro misleč, odkritosrčen,

Marijan Fajdiga. — 18.30–18.55 Pomlad pri nas. (Izvajajo: Milka Hartman in dekleta iz Rikarje vasi). Petek, 30. aprila: 14.30–14.40 Poročila in objave. — 14.40–15.00 Za naše male poslušalce. — Sobota 1. maja: 7.00–8.00 Jutranji koncert. — Nedelja, 2. maja: 7.00–7.05 Duhovni nagovor. — 7.05–8.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

ZA BISTRE GLAVE

Sedem gostov pri eni mizi

Ne zgodi se dostikrat, da bi sedem stalnih gostov gostilne „Pri levu“ bilo polno-

toda pravičen. Kot pravdar je bil na dobrem glasu. Pravijo, da ni nikdar izgubil nobene pravde. Vrhu vseh lepih čednosti pa vendar ni bil brez napak, posebno ko se je vdal pijači.

Prešeren slovi kot naš največji pesnik. Pel je takrat, ko smo Slovenci že imeli jezik nekoliko opiljen, ko smo imeli že razne slovnice in šolske knjige. Zato je njegov jezik uglajen, dovršen — umeten. Prešeren je bil pesnik iz poklica. Pesništvo mu je bila sveta stvar in mnogo se je učil, da je dobil okus, ki je za umetno pesem potreben. Slovensko slovstvo je s svojim neumornim delom obogatilo, z brezštevilnimi oblikami, kiticami in granesi, kakršnih Slovinci do Prešerna nismo poznali.

V tistih časih ga niso razumeli. Zdi se nam, da nam je v imenu zdrave narodne sile, ki pa ne more govoriti in se po vsakomur izraziti povedal to, kar so ljudje v sebi čutili; razodel skrivnost skupnega življenja — ljubezni in odpustanja“. Razumeli so ga, a ne vsi. Mladina, nepokvarjena in idealna je prislunhnila njegovim besedam, sprejela njegove nauke in pričela graditi dom, ki ga je on začrtal. „Črtomir“ je vstal med nami, junak, ki je do zadnjega odbijal vse napade in bo končno tudi zmagal. Ideja poštenja in vere, ki je združila vse zdrave sile naroda in izločila vse škodljive elemente, nam je oblikovala novo — Prešernovo mladino, ki nosi v srcih besede svojega vzornika: „Največ sveta otrokom sliši Slave, tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti voljo vero in postave.“

številno zbranih. Oni imajo namreč posebno navade:

prvi gost prihaja vsak dan,
drugi gost pride vsak drugi dan,
tretji vsak tretji dan,
četrti vsak četrti dan

i.t.d. do sedmega, ki pride vsak sedmi dan.

Gostilničar se je razveselil svojih sedem gostov, prinesel sedem polnih kozarcev in obljubil sedmim gospodom, če bodo še enkrat polnoštevilno zbrani, da jim ne bo treba nič plačati, kar bodo popili. — Čez koliko dni se bo to zopet zgodilo?

Opomba ured.: Pravilne rešitve bistrih glav bomo za nagrado objavili z njihovimi imeni, in sicer v 18. številki našega lista, ko vam bomo povedali tudi pravi rezultat.

tečnost. „Skuhaj si mleka,“ so mi naročili mama ter mi dali s tem precejšnjo oblast ob štedilniku. „Skuhaj si žgancev,“ mi je pa nekaj drugega reklo. Ha, žgancev! Skuhaj si jih, pa jih boš jedel!

Toda kako? Treba je pomisliti. Eh, kaj bi mislil! Misli se sproti rodijo. Najprej ogenj, potem lonec in tako dalje.

Rečeno, storjeno. Veselo je zaplapolal ogenj. Včasih je zaprasketalo, da so se usuli žareči ogorki pri vratih po tleh. Pristavil sem lonec, nalil vode ter pokril s pokrovom, kakor sem videl delati mamo.

Zdaj pa po ajdovo moko! Kmalu sem jo iztaknil v predalu mlečne omare.

Kajne, čudite se moji spretnosti in iznajdljivosti? Eh, na uho vam povem, zakaj mi je bil vsak lonček v omari znan: vedno in povsodi sem se smukal okrog mame, kadar so kaj kuhali ali pekli. Naravnost v napatje sem jim bil včasih, pa saj sem imel „najboljše“ namene pri tem... Ali ste mar vi boljši? Mar tudi vi ne ciganite premnogokrat: „Mama, smetane bi rad, mama, samo en sladkorček mi dajte!“

Poiskal sem torej ajdovo moko, nesel jo v leseni kuhlji k ognjišču ter jo vsul v lonec. „Živijo, žganci se kuhajo!“ sem veselo vzkliknil.

Ko bi jih bil pustil pri miru!

Pa kakor da me je sto škrtaljev premetilo — vzel sem kuhalnico ter začel mešati moko v piskru. Mešal sem in mešal — močnik je bil! Prislul sem moko ter spet mešal, mešal — zmanjkalo je vode in prikazala se je suha moka. Takoj sem prilil vode, počakal, da je začela vreti in — spet mešal. Pa čim bolj sem mešal, tem več močnika je bilo v loncu — žganci se pa niso hoteli sprjeti... Zato sem spet prislul moko — a spet stara pesem. Prilil sem vode

Današnja mladina hoče videti svet

Za študente, ki so se posvetili študiju živih jezikov, je potrebno, da živijo vsaj tri mesece v deželi, kjer govorijo tisti jezik, ki se ga hočejo naučiti, če le dopuščajo zakoni in predpisi dotične države. Danes si pa želi tudi ostala mladina videti svet.

V Veliki Britaniji in v ostalih svobodnih demokratičnih državah ne potrebujejo študentje nobenega posebnega dovoljenja za potovanje v tujino poleg potnega lista, ki ga mora imeti vsak državljan, ki potuje po svetu. Francija, Nizozemska, Belgija, Italija, Švica, Danska, Norveška in Švedska so vzajemno ukinile vizum, da olajšajo izmenjavo potnikov.

Čeravno v Angliji nihče ne nadzoruje visokošolcev, ki potujejo v inozemstvo, je vendar znano, da je Britanska zveza visokošolcev lani organizirala 1526 potovanj v tujino in tako imenovane „izlete“ v Združene države s posebnimi letali, ki so najceneje prevažali visokošolce preko Atlantskega oceana. Te ugodnosti se je lani poslužilo 940 študentov, ki so potovali v Združene države.

Tako lahko potuje mladina v svobodnem svetu brez strahu v tujino, da se seznanijo s tujimi šegami in nazori in jih lahko primerja z domačimi, da pridobi na znanju in na izkustvu, kar si pa na žalost le izjemoma lahko privoščijo mladi ljudje za železno zaveso, ki niti v mejah lastne države ne morejo potovati kot bi radi.

Lani je šlo po zaslugi Britanske zveze visokošolcev 200 študentov med počitnicami na delo na Norveško, Švedsko, Dansko, v Nemčijo, Francijo, Italijo in Jugoslavijo. Najraje so šli v Francijo, kjer so pomagali pri trgatvi.

Britanska zveza visokošolcev ne organizira rednih izletov v inozemstvo, temveč samo ob posebnih prilikah, kot so na primer športne prireditve: veslaške tekme, konjske dirke, izleti v planine, smučarske tekme in tekme po ledu ali slično.

Tudi srednje šole so začele organizirati stike med dijaki različnih narodov in dežel.

Zelo privlačna so potovanja, ki jih organizira za mladino dobro znana stara angleška ustanova „Public Schools Society“ v oddaljene kraje, kot na primer na Groenlandijo ali severno Norveško. Danes se teh potovanj lahko udeležijo tudi dijaki najrazličnejših šol.

Nekaj čisto novega predstavlja tako imenovano „iskanje zaklada“. Po tej novi zamisli pošiljajo večje mladeniče v tujino s posebno nalogo. Poleg določenih naročil dobijo fantje na pot samo skromno svoto v tuji valuti in potni list. Ti mladeniči potujejo sami v malih skupinah, po dva ali tri skupaj, brez spremstva odraslih, in se morajo v tujini boriti z jezikovnimi in drugimi težavami, najti najboljše zveze z vlakci, ladjarni in drugimi vozili, da se kot prvi vrnejo domov z naročenim najdenim predmetom, na primer s posebno ribiško mrežo, ki jo izdelujejo samo nekje v Bretanji, ali pa z imenom poštarice kakega majhnega podeželskega naselja v Franciji, ali s prvim fotografskim posnetkom določene vasi, za katero so pred odhodom od doma izvedeli samo ime brez označbe kraja in časa prireditve itd.

Tem mladeničem grede vsi ljudje na roko. Večina staršev ima to zamisel potovanja mladine v tujino za zelo koristno in potrebno vzgojno sredstvo, ker le obžalujejo, da niso v svoji mladosti imeli priložnosti, da poceni potujejo, vidijo svet in se seznanijo z narodi drugih dežel.

— oh — kaj bo! Marsikatera moja potna sraga se je primešala močniku, tako mi je bilo vroče pri mešanju — žgancev pa vkljub vsemu ni hotelo biti.

In še to! V loncu ni šlo več ne vode ne moke — a o žgancih ni bilo sledu! Ko sem uvidel, da je ves moj trud zastonj, da bi si skuhal žgancev, sem se odločil za močnik. A nesreče nove! Kdo naj spravi poln lonec ajdovega močnika v žlecode? Jaz ne. In kaj bom s preostalim močnikom? Kaj porečejo mama? — Lakota me je kar sama po sebi minila spričo teh skrbi. Jedel sem močnik, davil se z njim — prenehati sem moral. Ostanek sem zamešal med pomije, kjer so ga pa mama kmalu našli.

„Kaj pa pomeni ta močnik v pomijah?“ so me vprašali resno.

„Ah, mama, žgancev sem si hotel skuhati, pa se mi je močnik naredil. Ne bodite hudi!“ Ko sem jim razložil, kako sem kuhil žgance, so se nasmehnili: „Si pač Matijček, ki še žgancev ne zna skuhati!“

Taka je ta zgodba. Kdor se ji hoče smejeti, mora prej žgance kuhati znati. Ali jih vi znate?

M. Krevh

Kako je Matijček žgance kuhil

„Kateri Matijček?“

„I, no, tisti, ki vam je napisal tole zgodbo.“

„Smo že spet skupaj!“ vzklikate veselo ter se ob spominu na moj nesrečni mlin razposajeno muzate.

Pa se muzajte! S tem kažeže zanimanje za moje mladostne nerodnosti in porednosti, zaradi katerih sem moral slišati mnogo resnih opominov, a jih še več čutiti, ko je pela šiba svojo zoprno pesem: „Šviga švic, šviga švic! Pa še petkrat navrh, da bo bolj držalo!“

No, zaradi žgancev, ki sem jih kuhil, pa ni bilo sile, ker sva imela končen obračun le z mamo, ki so me sicer nekoliko okregali, niso me pa zatožili očetu.

O zlata mama! Zakaj ste umrli, ko bi vas bil še tolikokrat rabil, da bi me bili branili — ne pred očetom — ampak pred hudobnimi ljudmi, ki jih je toliko na svetu!

V tistih časih, ko sem hodil še s torbo v šolo, smo imeli deljen pouk — to se pravi: od dvanajstih do ene smo imeli prosto, nato pa še eno ali dve uri pouka. Zato so nam dali starši več kruha s seboj, da bi revčki ne bili preveč stradali.

Ha, stradali, ko pa niti časa nismo imeli južnati! To smo opravili kar med poukom. Pohvaljeni sicer za to nismo bili nikoli, če so nas gospod učitelj zasačili, jeli in mlieli smo pa vkljub temu po stari šolarski navadi, dokler nam niso odvzeli kakor od mišk oglodanih kosov ter nas zapodili klečat v kot.

Pa še po šoli nismo čutili takoj lakote. Toliko smo imeli še važnih opravkov: treba je bilo iti v trgovino kupiti tega in onega; „obračunati“ je bilo treba s tem in onim; prav do noči pa se je raz-

Praščjereja v naših krajih

Avstrija je še v veliki meri kmetijska država. Poleg poljedelstva je precej razvito sadjarstvo, govedoreja in nič manj praščjereja.

Na marsikateri kmetiji je ravno praščjereja glavni vir dohodkov; zlasti pa tam, kjer imajo dobro sorto ali pasmo. Največ se dobi za dober plemenski naraščaj. Potreba po takem naraščaju ni samo doma. Veliko mladih plemenskih živali gre čez mejo v druge države. Posebno povpraševanje je za merjaški. Ker dajo praščiči vsako leto večje število mladičev, nastane pri praščjereji degeneracija, to je poslabšanje ali izgubljanje prvotnih dobrih lastnosti pasme ali sorte. Ravno z dobrim plemenjakom so oslabele lastnosti izboljšajo in celo dvignejo na prvotno višino. Zato ni vseeno kakšni so merjaški.

Plemenski naraščaj. Merjaška pustimo za plemo od svinje, ki je rodovitna; to je, da rodi povprečno 10 mladičev, mlečna, hitrostna, rada je in hrano dobro izrablja. Vse te lastnosti ravno merjasec prenese v največji meri na svoje potomstvo. To so osebnostne ali individualne lastnosti vsakega plemenjaka. Naši gospodarji in gospodinje to prav dobro vedo. Dobro pa tudi vedo, da svinjica omenjene lastnosti ne prenese v toliki meri na svoje potomstvo, četudi se mora pri izbiri ravno tako gledati na to, da ostanejo za plemo le od tiste „matere“, ki ima vse prej našete dobre lastnosti.

Vzreja plemenskih živali. Najlepše mladiče, ki smo jih določili za plemo, pustimo najdalje pri svinji. Praščičke, ki jih bomo imeli za zakol, navadno odstavimo, ko so 6 tednov stari. Plemenski naraščaj mora vsaj 8 tednov sesati in še potem, ko je svinja zopet breja in nima več mleka, morajo dobiti kravje mleko tako dolgo, da so 3 mesece stari. Ne mislimo, da morajo dobiti polno mleko, ker je škoda razmeroma drage smetane krmiti praščičem. Kjer je pri hiši posnemačnik (centrifuga), mleko posnamemo in še toplo damo v koritce, da se ga napijejo. Poleg tega morajo imeti vedno dovolj ječmena, ki je za tako mladičino najboljša močna krma. Dobiti morajo, zlasti v poletnih mesecih dovolj zelene krme: detelje, grahorice sejane v zmesi z ovšom ali vsaj mlado travo. Poskrbimo, da so veliko na paši, kjer rižejo in, če je v bližini voda, da se v vročini kopajo.

Take živali so zdrave, radi jedo, so utr-

jené in zato tudi odporne proti nalezljivim boleznim.

Naše domače sorte pasme so zdrave in odporne. Odkar je bila ta sorta plemenjena z boljšimi angleškimi sortami, kakor je yorkšir ali deloma tudi bergšir, imamo veliko bolj rastne požlahtnjene živali, ki so rodovitne, nekoliko težje in imajo boljše meso. Požlahtnjena nemška svinja v nekaj letih doseže 300 in 380 in več žive teže.

Med zadnjo vojno smo ponekod dobili iz Češkega tamkajšnje domačo pasmo, ki je zelo odporna in zdrava. Mnogi trdijo, da je za naše, srednjeevropsko podnebje, poleg domače, najbolj primerna. Živali imajo precej dolg rilec, ozko glavo, majhna pokonci stoječa ušesa, manj globoko telo kot domača pasma in tudi ne dosežejo v teži našo domačo sorto. Dočim ima naša domača pasma široko glavo, precej velika in dol viseča ušesa, raven hrbet, dolgo in globoko telo, od katerega so kosi mesa in slanine tudi veliki. Ti znaki in dobre lastnosti nas veselijo in takega praščiča si želimo imeti v našem hlevu.

V mnogih deželah je praščjereja v rokah gospodinje. Ona jih krmi, skrbi za plemenski naraščaj, pomaga svinji pri skotitvi, sama določa živali, ki jih da v pitanje itd. Ima na skrbi konzerviranje mesa, uporaba masti in mesnih izdelkov. Vse to gre skozi njene roke. Ni redek primer, ko gospodinja razpolaga z izkupičkom za mladiče. Pri taki hiši gospodinja kupi družini obleko, obutev ter hišo in kuhinjo oskrbi z najpotrebnejšim. Gospodinja, ki to zmore, ne samo s pridnimi rokami, pač pa tudi z razumom in ima zato potrebno izobrazbo, je možu — gospodarju res desna roka.

Bili so velikonočni prazniki. Zopet je bila na mizi dobra gnjat s hrenom. Navajeni smo na take dobrote. Take dobre navade bomo ohranili brez pomisleka. Ohranili bomo tudi to lepo navado, da je pri malici na kruhu kosček svinjine ali klobase. Tudi „zaseka“ na kruhu ni nič manj dobra reč za mlade in stare.

Sedaj na pomlad imajo mladiči zopet precej dobro ceno. Vsak ga hoče imeti. Čez leto ga je lahko prerediti, lepo zraste in na jesen ga damo v pitanje. Vsak kos mesa pri hiši pride prav in mast, ki je ni treba kupiti. Tega se še posebno zaveda kmet, ki večkrat nima kaj prodati, a denar rabi vsak dan.

Položaj ameriškega kmetijstva v letu 1954

Po sedanjih podatkih bo število klavne živine, ki se je v letu 1953 dvignilo, letos nekoliko padlo. Vzrok temu je velika suša v nekaterih živinorejskih področjih, kar je zmanjšalo količino krme, živinorejci so postali previdni zaradi naraščanja cen krme in padanja cen živine. Kljub temu je pričakovati letos zakol visokega števila živine in to bo verjetno napravilo konec stal-

povojnih letih. Zato so na nasvet poljedelškega ministrstva pridelovalci bombaža sklenili letos zmanjšati z bombažem posejano površino od 10,109.432 hektarjev v letu 1953 na 7,408.543 hektarjev v letu 1954.

NOVOSTI PRI KMETIJSKIH STROJH

„International Harvester Company“ je postavila na trg traktorje s polavtomatsko transmisijo, s katero se lahko v hipu izmenja prestavo s pritiskom na gumb; s tem bo prihranjeno 10 odst. časa in enaka količina porabe goriva. Druga novost, ki so jo že prevzele razne traktorske tovarne, je avtomatična naprava za priklopljanje; traktor se približa kmetijskemu stroju vozeč nazaj, nakar nov sistem avtomatično strne priklopni napravi.

EVROPSKA PROIZVODNJA JEKLA

Gospodarska komisija za Evropo je naznanila, da se je proizvodnja jekla v januarju in februarju še bolj povečala v Veliki Britaniji, Italiji in Holandiji, približno enaka je ostala v Zahodni Nemčiji, Franciji, Belgiji in Posarju.

Hkrati poroča komisija, da je dosegla proizvodnja surovega jekla leta 1953 v Evropi novo rekordno višino s 75 milijonov ton. Združene države so izdelale lani 101 milijonov ton, Sovjetska zveza pa 38 milijonov ton.

Leta 1952 so v Avstriji pokadili 7 milijard, 96.000.000 cigaret in 73 milijonov cigar, to se pravi, da smo kadilci spravili 1.771.000.000 šilingov v zrak. Da je pri tem država na davkih prav pošteno zaslužila se razume. Alkoholnih pijač pa je bilo v istem letu konzumiranih za 3 milijarde in 683 milijonov šilingov in poučeni krogi trdijo, da je vsota, ki se računa povprečno na osebo, dojenčki in starčki so vračunani, v Zvezni Kapli na Koroškem največja.

NAŠIM GOSPODINJAM:

Mlada žena v novem domu

(2. nadaljevanje)

S poroko so se zaprla za teboj vrata brezskrbnega deklišтва. Ladja tvojega življenja je zdaj zasidrana v zakonskem pristanu in ne more več križariti po širokem, svobodnem morju. Toda tudi v pristanu jo lahko doseže vihar. Zato ne reci več svojim željam in svojemu hrepenenju, naj gre kamor hoče, temveč zgrabi trenutek, sedanost, da si na njej zgradiš srečno bodočnost! Vsak je svoje sreče kovač! Dokler nista še imela kakih težjih skupnih skrbi, vama je bilo pač lahko biti prijazna in vljudna drug drugemu. Toda zdaj, ko se je začelo eno življenje tretje ob drugo, zdaj bosta šele pokazala, če znata „v paru voziti“.

Kolikokrat se ločijo mladi zakonci že prve tedne po poroki. Zakaj? Najbrže zato, ker se mož in žena ne znata živeti v novo življenje, ker se nočeta drug drugemu prav nič prilagoditi. Saj sta sicer dolžna sama sebi in drug drugemu, da po možnosti ohranita vsak svoje značilnosti. Vendar je dejal

Shranjevanje zimske obleke čez poletje

Čez poletje se nam v volnenih oblekah in v kožuhovini rad zaredi molj. — Molj je metuljček, ki se pojavi meseca junija in julija ter zvečer rad obletuje luči. Ta čas leže samica jajčeca in jih odlaga v volnene tkanine, da imajo gosonice, ki se hranijo z volnenimi nitmi, takoj hrano. Ne redko se zgodi, da razje moljeva gosonica celo obleko.

Eno izmed najuspešnejših sredstev proti molju je naftalin. Prodajajo ga v drogerijah. Obleko lahko z njim potresemo ali pa obesimo vrečice naftalina med obleko. Moljem je zopern tudi duh kafe, pelina, tobaka, petroleja in v zadnjem času toliko znanega DDT-praška.

Ker sta mesec junij in julij tako nevarna, da se nam zaredi molj, zato si pospravimo zimske obleke pravočasno na varno.

Ko se spomladi toliko ogreje, da se ni več bati mrzlih dni, jo znošimo na prosto, izprašimo, obrnemo žepce, skrtačimo na obeh

izkušeni mož: „Zakon je in mora biti vedno znova sklenjen kompromis. V načelnih stvarih moramo seveda kompromis odklanjati. Sporazum v zakonu, dokler je v pravih mejah, ne zmanjšuje ugleda ne možu ne ženi.“

Vsak dan bolj uvidevaš, da zakon ni nikalka nepretrgana zabava, ampak se prepletajo v njem ljubezen in bolečina, uteha in žrtve, sreča in odpoved, veselje in trpljenje, čast in ponižanje. Takole piše lepo o zakonu neka knjiga: „Zakon je zveza duš, dveh src in dveh teles. Dve srca — ena ljubezen, dve duši — ena pot v nebesa, dva ognja — en plamen, ki greje in ožarja vso družino. Ena žalost, eno veselje, pa tudi ena streha in ena miza, skupen delavnik in skupen praznik.“ — Da, ta skupnost življenjskih vrednot so dobrih zakona, katerih prva in najbolj osrečujoča je medsebojna duševna oploditev in obogatitev, ki pride nekako sama ob sebi, če se vzameta dva cela človeka, ki se resnično ljubita.

straneh in odstranimo madeže in obesimo z vrečicami naftalina skupaj v omaro, katera ne odpiramo, zlasti ne meseca junija in julija. — Ako nam omar primanjkuje, si pomagamo z velikimi zaboji. Znotraj jih obložimo z časopisnim papirjem, ker tiskarsko črnilo molje odganja. V zaboj vlagamo kos za kosom, vmes polagamo pole časopisnega papirja, po katerem potresemo naftalina. Po vrhu položimo zopet časopisni papir, pokrijemo zaboj s pokrovom in ga postavimo v suh, zračen prostor. V vlažnem bi obleka splesnila.

Kožuhovino potresemo z naftalinom, zavijemo v časopisni papir in spravimo v zaboj k ostali obleki.

Ko se bliža prvi jesenski mraz, pobereimo zimske obleke iz omar ali zabojev, jo znošimo na prosto, razobesimo, da se prezrači in izgubi duh po naftalinu. Skrtačimo, polikamo in spravimo v omare. Odvišno letno obleko pa na isti način shranimo čez zimo.

KUHINJA

Spomladi komaj čakamo sveže zelenjave in zelenjavnih prikuh. Saj je tudi zelo zdrava zelenjavna hrana. Če bi se tega dovolj zavedala vsaka gospodinja, bi jo marsikatera večkrat pripravila.

Med prvimi zelenjavnimi prikuhami je gotovo špinača, ki jo pridelujemo na vrtu. Zelo dober nadomestek zanjo pa so mlade koprive, ki jih je lahko dobiti na deželi. Pripravimo jih prav tako kot špinačo.

Dušena špinača. 2 kg špinače očistimo in operemo ter kuhamo v vreli vodi. Vre naj odkrita tri minute. Nato jo odcedimo in drobno sesekljamo. V kozici napravimo prežganje iz žlice masti ali masla in ene žlice moke. Ko prežganje srednje zarumeni, mu dodamo špinačo, 2 strta stroka česna, nožev vrh popra, soli po okusu ter malenkost vode. To dušimo četrt ure, nato pa dodamo špinači nekaj žlic smetane ali zaje-malko mleka. Špinača mora biti precej gosta.

Špinača v koških. Špinačo dušimo na gornji način, a samo polovico množine. Ogrsko salamo narežemo s črevom vred na 2 — 3 mm debele rezine in jih ocvremo na vroči

masti. Eno rezino računamo na osebo. Črevo zakrknje in tako nastanejo skledice. Te klobasne skledice napolnimo s špinačo in pokrijemo z na oko ocvrtim jajcem. Serviramo jo s krompirjevim pirejem.

Špinačne pečenice. Prevri ½ kg špinače in ožeto drobno sesekljaj. 30 dkg ovsenih kosmičev namoči v ½ l vroče vode. Razgrej žlico presnega masla, zarumeni žlico sesekljane čebule in toliko zelenega peteršilja, prideni zrno strtega česna, špinačo in kosmiče ter dobro premešaj. Hladnemu zamešaj jajce, malo popra in oblikuj na deski, z drobtinami potreseni, drobne klobasice, ki jih speci v vroči masti ali presnemu maslu. Zraven serviraj fižolovo ali hrenovo mrzlo omako ali solato.

Praženo kiselje zelje. Potrebujš zelje, mast, čebulo in sladkor.

V kozo deni 2 žlici masti, v vročo mast košček sladkorja; ko se speni, dodaj še na listke zrezane čebule. Ko še ta zarumeni, prideni pripravljeno kiselje zelje. Če je zelje zelo kisel, ga poprej prevri. Zelje posoli, prilij malo juhe od svinjskega mesa, pokrij in pari, da se zmehča. Če hočeš, ga malo potrosiš s sladko papriko ali popopraš.

URADNE OBJAVE

Zvezno ministrtvo za finance naznanja:

Rok za oddajo davčnih izjav za koledarsko leto 1953 se za dohodninski davek, korporacijski davek ter obrtni davek na splošno podaljša do 30. junija 1954. Enako se podaljšuje rok za naznanila bistvenega povišanja premoženja v smislu § 14 a zakona o premoženjskem davku z 1. januarjem 1954 do 30. junija 1954.

Oddaja izkazov za mezdni davek 1952-53 pri finančnem uradu.

Zvezno ministrtvo za finance naznanja:

Kakor smo v časopisu že 19. decembra 1953 javili, nameravamo za koledarsko leto 1953 izvesti statistiko meznega davka.

Izkaze za mezdni davek (Lohnsteuerkarten) 1952-53 morajo delodajalci oddati pri finančnem uradu do najkasneje 30. aprila 1954 in sicer na oddelku za mezdni davek (§42 odst. 1 zadnji stavek zakon o dohodninskem davku). Istočasno je treba finančnemu uradu javiti, koliko delojemalcev je bilo v podjetju koncem leta 1953 zaposlenih.

Pred oddajo izkazov o meznem davku 1952/53

na finančni urad je treba napraviti naslednje izpolnitve:

1. Dokaz o meznem davku 1953 (odstavek VI na strani 4 izkaza o meznem davku 1952/53 je treba izpolniti po meznem kontu (§ 47 LStDB). Na pripombe k odstavku VI na meznem izkazu posebej opozarjamo. Pod točko „gesamter zugeflossener Arbeitslohn“ v smislu gornje pripombe je treba navesti vse datatve delodajalca delojemalcu — izvzemši „Kinderbeihilfe“ in „Wohnungsbeihilfe“. Pridržani mezdni davek vstevši prispevek za zasedbo in prispevek od dohodnine za zopetno pozidavo stanovanjskih hiš je treba izkazati v koloni 4 v skupni vsoti, kolona 5 ostane torej prazna.

2. Odstavek VII lit. a na strani 4 izkaza za mezde 1952/53 mora izpolniti delodajalec, če je delojemalec pravočasno (t. j. do 31. marca 1954, § 42 a odst. 2 EStG) pri delojemalcu predlagal izvedbo letnega izravnava in če je delojemalec za izvedbo letne izravnave pristojen, ker je bil delojemalec vse leto samo pri njemu zaposlen.

3. Dokaz o meznem davku v smislu štev. 1 pa mora delodajalec o delojemalcu izstaviti na posebnem listu, kjer navede ime, poklic in stanovanje delojemalca, če delojemalec za koledarsko leto 1950 ni oddal delojemalcu izkaza za mezni davek.

S KOLESI V NARAVO

Kolesa raznih tipov
pod ugodnimi plačilnimi pogoji —
tudi na obroke pri

Niemetz & Riepl

popravljalnica in nadomestni deli
VELIKOVEC - VÖLKERMARKT

nega širjenja živinoreje zadnjih let. Vendar tudi velik zakol verjetno ne bo zmanjšal števila živine razen ako ne nastopi huda suša.

Za letos napovedujejo večje število praščičev kot je bilo lani, v ovčjereji ne bo znatne spremembe. Dobava mlečnih izdelkov bo še nadalje obilna in bodo mogoče v zvezi s tem cene padle. Cene teh izdelkov bodo zavisele od nadaljnje vladne podpore.

Pričakovati je večje dobave lanenega semena in olja ter krompirja in padca cen teh pridelkov. Nižje cene krompirja bodo povzročile zmanjšanje s krompirjem posajene površine. Pričakovati je tudi velik pridelek sojinega fižola.

Strokovnjaki menijo, da bo dohodek kmetovalca približno enak kot je bil ob koncu 1953. Cene kmetijskih pridelkov bodo sicer nekoliko nižje, vendar bodo lahko padle tudi cene stvarjem, ki jih morajo kmetovalci kupiti.

Visok pridelek bombaža v letu 1953 je povzročil, da morajo letos računati pridelovalci bombaža s starimi zalozami v višini 8,400.000 bal, kar je največja količina v

SUDEXPORT E. JOSIPOVIČ

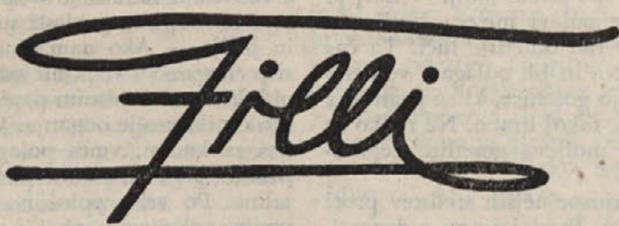
TRST, VIA MAZZINI 15

Največje podjetje za

DARILNE POŠILJKE

V treh letih je bilo odposlano nad 100.000 pošiljk. Zahtevajte cenike za živila, tekstilno blago in druge potrebščine.

V AVSTRIJI NAS ZASTOPA: DR. E. HRASNICA, WIEN IX. Universitätsstraße 4/8.

Kärntner Eisen- und Eisenwaren-Großhandel Filli & Co., Klagenfurt

Torstahl, Träger, Baustahlgitter, Stabeisen, Bleche und Röhren

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

OCALAI
Optik Fessi
BELJAK-VILLACH
Bahnhofstrasse 3

ANDLINGER, Celovec, Adlegasse
Telefon 20-52. Strokovni nasveti in
brezplačni proračuni. Dobave po
tovarniških cenah. Električne čr-
palke. Vse na zalogi.

Pijače in jedače najceneje
Ramusch, Celovec, pri Bezirks-
hauptmannschaft.

Okrogli les po najboljših cenah,
ki jih takoj izplačamo, kupim v
vsaki množini. M. RUSS OHG,
Klagenfurt, Weidmannsdorferstr.
3, St.-Ruprechter Strasse 9, tele-
fon 27-80.

Oglašuj tudi Ti!

KOLO

navadni — športni — za dirke

A. Samonig

MEHNIK
Celovec-Klagenfurt

Paradeisergasse 9, telefon 59-53

Prodajalnica za Bergler-Putzdrescher, Holder-Diesel-tractorje,
mlečne stroje, stroje za molžo, parilnike, rezalnice za krmo,
domače in udarne mline, obračalnike, ugodni plačilni pogoji

H. WERNIG KMETIJSKI STROJI
Celovec, Paulitschgasse 13, Telefon 35-02

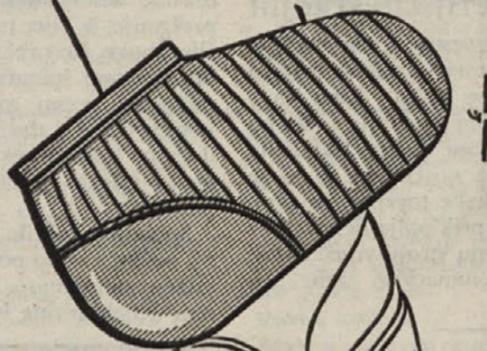
Ford-Anglia . . . S 44.900.-

36 HP, 115 do 120 km maksimalne hitrosti,
z izvrstno cestno lego
brezobvezno predvajanje

AUTOHAUS KAPOSİ & CO.

CELOVEC, VILLACHER STRASSE 51

GUMIJASTI LEVELI SEMPERIT POSTANE DIHAJOČI ČEVELJI PO

BAMA
Haarsocken
ALLEINVERTRIEB FÜR ÖSTERREICH
SEMPERIT
Österreichisch-Amerikanische Gummiwerke Aktiengesellschaft, Wien

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

PRECHTL

Od 23. do 29. 4.: „Der Ehestreik“
(ni za mladino).

STADTTHEATER

Od 23. do 26. 4.: „Alles für Papa“
Od 27. do 29. 4.: „Die Todes-
arena“ (ni za mladino).

DOBRLA VES

24. 4. ob 20. uri in 25. 4. ob 16.

uri: „Die Mühle im Schwarz-
wäldertal“ (tudi za mladino)
28. 4. ob 20. uri: „Ich erschob
Jesse James“ (ni za mladino),
John Ireland in Barbara Brit-
ton

Danska trizerka Matilda Lotter,
Celovec, Salmstrasse 3.

Blago za pohištvo, gradl za blazine,
oprtnice, motvoz, umetno usnje,
afrik, juta, dekoracijsko blago naj-
ceneje pri **NEDELKO**, Celovec,
8.-Mai-Strasse 11.

ŠVICA
išče v dobrih privatnih hišah,
restavracijah, hotelih itd. izkušene
kuharice, kuhinjske pomočnice,
uradnice, strežnice in gospodinske
pomočnice. — Ponudbam priložite
znanke za odgovor! — **LIDO** In-
ternationale Stellenvermittlung
Zürich 27.

Štedilniki s centralno kurjavo
(gretje sobe iz štedilnika), štedil-
niki s kotli na pritisk, štedilniki
z bakrenimi kotli, domače krušne
peči, dvonadstropne s prekajeval-
nico, Sepp Krobath, gradnja peči
in štedilnikov, št. Vid na Glini —
St. Veit/Gl., obisk in ponudba
brezplačno.

BLAGO ZA MOŠKE IN DESKE
obleke od 49.— šilingov. Blago
za damske kostume od 46.— šil.
Posteljno in hišno perilo v veliki
izbiri pri tvrdki Albin Roll & Co.
Tekstilije. Beljak-Villach, Rathaus-
platz, tel. 59-50.

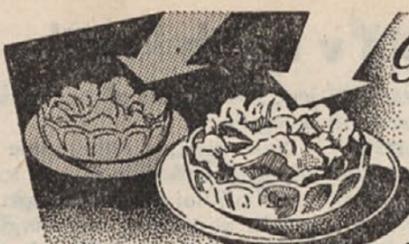
FÜR 29'19
PRO WOCHE IHR
EIGENTUM
BÜROMASCHINENHAUS
OSKAR MIKULA VILLACH

Krasne kombinete 22.— šil., hlačke
9.— šil., damske obleke 55.— šil.,
moške srajce od 35.— šil. naprej.
Stoffschwemme, Klagenfurt, Markt-
platz.

SCHWARZ nogavice so cenejše,
Celovec, Pfarrplatz.

Zenska krila najcenejše pri Moden-
Herta, Beljak-Villach, Unterer Kir-
chenplatz.

Modroci, tapcirano pohištvo po-
ceni ter dobro samo pri proizva-
jalcu Ortner, Beljak, Widmann-
gasse 31.

Gemildert

und geschmacklich verbessert wird jeder Salat durch
eine Messerspitze Zucker. Hausfrauen, die um
„Küchengeheimnisse“ wissen, kennen die Wirkung
erprobter Zutaten. Zum Kaffee gehört ein Zusatz,
der den kantigen Ge-
schmack scharferer Sorten
zu glätten vermag

Die milde Kaffeewürze von Weltgeltung

KOLESA

Največja izbira samo pri
Truppe & Ermann
BELJAK — VILLACH
Widmannngasse 41,
vogal Kirchenplatz
plačila na obroke

JOSEF PÖTZL

Steklo — porcelan — glinasti izdelki — lestenci.
Zaloga okenskega, okvirnega, zrcalnega, namiz-
nega stekla.

CELOVEC — KLAGENFURT
Karfrcitstrasse 12

Kolo za vsako vreme

š 780.—
Sportno kolo,
od š 980.—
Otroška kolesa
od š 690.—
Ugodni obroki pri

Fahrrad
HERZOG
Celovec-Klagenfurt

Vse za modroce: afrik, gradl, vata. — Vrvi za zv-
nove, oprtnice, vrvice, zaprežne vrvi, uzde, stroj-
ne oprtnice. — ZIMA. — Predpražniki. — Mreže
za nakupovanje in otroške postelje, vrvice za
rolete, vrvi za obešanje perila. — Krtače in vse
vrste vrvice. — Metle.

V STARI STROKOVNI TRGOVINI

Paul Spanz nasl.

CELOVEC — KLAGENFURT, Heuplatz 8

FOTO ▼ FILM

Ella Petrykiewicz

BELJAK — VILLACH, POSTGASSE NR. 3

Poročne slike in slike za legitimacije

▲ IZ DELAVA ▲

VAŠ NAKUP ZA VIGRED PRI

Pleikner Pleikner
Beljak, Hauptplatz 28

ženski plašči	od šil. 530.—
obleke	od šil. 58.—
krila	od šil. 68.—
moški plašči	
gabardine	od šil. 730.—
lodni plašči	od šil. 430.—
moške obleke	od šil. 390.—

Največja izbira vseh vrst
čevljev za vsak poklic pri
BEHR-Schuhe
BELJAK — VILLACH
Widmannngasse 43,
Italiener Strasse 17

Katece prednosti
Vam nudi
Teppichhaus Radlmayr
PRI NAKUPU PREPROG — PREGRIJAL — BLAGA ZA
POHIŠTVO — NAMIZNEGA IN POSTELJNEGA PERILA

- 1 NAJVEČJO IZBIRO
- 2 PAZLJIVO POSTREŽBO
- 3 NIZKE CENE — PLAČILNE OLAJSAVE

BELJAK-VILLACH — POSTGASSE 3 — TEL. 47-67
ZA ŽUPNE URADE POSEBNI POPUSTI

Z NOVIM STEYR-FIAT V POMLAD

NOVI MODELI!
NOVE CENE!
Steyr-Fiat 500 C
Cabrio-Limousine 29.800
Steyr-Fiat, Belvedere
(Stationswagen) 36.500
Steyr-Fiat 1100 N
(Nuova) 46.000
Steyr-Fiat 1100 N
Familiare (Stationsw.) 57.000
Steyr-Fiat 1100 TV
(50 HP, 135 km/h) 56.000
Steyr-Fiat 1400, Bencin 57.500
Steyr-Fiat 1400, Diesel 69.500
Steyr 2000 79.500
Steyr 2000, Standard 69.500
Steyr 2000, Grand vue 100.000
ter
štedljivi hitri tovorni avto-
mobili
Steyr-Diesel, 1,5 ton 75.000
Steyr-Diesel, 4 tone 111.000
Poizkusne vožnje, informa-
cije ter naročila pri
Thomas Bohrer
Steyr- in Steyr-Fiat-zastop-
stvo za Koroško
Celovec, Villacher Strasse 29
Telefon 25-50

Očala, fotoaparate in
potrebščine
BUFFA jun.
Celovec, tel. 55-30
Obstplatz 3

Lederbekleidung nur beim Erzen-
ger, Wernisch Friedrich, Villach,
Italiener Strasse 22. — Qualität
entscheidet!